

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Tiszavasvári Város Önkormányzata

2018. július 26.

TARTALOM

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	12
Célok	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	18
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	19
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	49
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	65
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	69
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	73
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	78
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	79
A 2013-ban elfogadott, majd 2015. és 2017. évben felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018. június 30-ig megvalósított intézkedéseinek áttekintése.....	79
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	83
1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	83
2. Intézkedési terv	85
3. Megvalósítás.....	97
A megvalósítás előkészítése.....	97
A megvalósítás folyamata	97
Monitoring és visszacsatolás	98
Nyilvánosság	98
Érvényesülés, módosítás	100
4. A HEP elfogadása.....	101

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Tiszavasvári Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A település bemutatása

Tiszavasvári két korábbi település – *Büd és Szentmihály* – összeolvadásával jött létre. A „Büd” honfoglaláskori elnevezés, amely török eredetű. Első írott emlékünknél 1216-ból való. A tatárjárás idején elpusztult, majd később az újratelepült falu a XVI. század végén ismét lakatlan volt jó száz évig, az örmény kereskedők (Dogály János és Konstantin) görög katolikus kárpát-ukrán telepeseikkel telepítik be. Ez időben a Taktaközből református magyarok is érkeztek ide. Szentmihály 1440. táján született, Báthory András Büd határában önálló települést hozott létre és büdi jobbággyokkal népesítette be, 1550 körül már közel félezer lakos élt itt. A XVII. század első harmadában az új birtokos – *Lónyay család* – hajdúkat telepített ide, akik a bíraskodás terén előjogokat kaptak. A XVII. század második felében lakatlan volt, majd 1700 körül ismét a hajdúk éltek itt, akik szerződéses viszonyban voltak a földesúrral, és így a szabad mezővárosi jogállást 1848-ig megőrizte a település.

Városunk *Büd és Szentmihály*, *Tiszabüd és Büdszentmihály* néven is létezett a történelem során. 1950-ben a települések újra egyesülésének következtében – Vasvári Pálra emlékezve – 1952 óta Tiszavasvári az egyesült községek neve, de a tényleges várossá válására 1986-ig kellett várnia.

Tiszavasvári közel 13 ezer lakosú település, Magyarország Észak-Alföldi régiójához tartozik, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye „nyugati kapuja”, a 38 ezres térség fejlődő központja. A 2013. január 1. napja óta működő járási rendszerben járási székhely a hozzá tartozó Szorgalmatos, Tiszadada, Tiszadob, Tiszaeszlár és Tiszalök településekkel. Városunkat a

¹ Költségvetési rendelet, Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendelet a komplex fejlettségi mutató alapján a fejlesztendő járások közé sorol.

Az ország fővárosától, Budapesttől 210 km-re keletre, míg a román, az ukrán, a szlovák határtól pedig 100-100 km-re fekszik. A várost az M3-as autópályával összekötő 36-os főközlekedési út szeli át. Az M3-as autópálya településünk határától 10 km-re épült meg. Fekvése kiváló, hiszen három megye határán helyezkedik el.

A város településszerkezete

Tiszavasvári közigazgatási területe 12871 ha. A településszerkezet halmazos, összesen 193 utca szövi át a várost, ebből főutcának tekinthető a 36-os főút pár utcája: a Vasvári Pál út, a Kossuth út, a Petőfi út vasúti átjáró és a szakközépiskola közötti szakasza, emellett a Tiszavasvárit Tiszalökökkel összekötő Bajcsy-Zsilinszky út, illetve a Tiszavasvárit Hajdúnánással összekötő Kabay János út. Szerkezetére a hajdú települések halmaz települési szerkezete jellemző, az intenzív beépítésű belső városmag, majd a peremterületek felé haladva a nagytelkes családi házas beépítés.

A település egy „Y”-hoz hasonló alakzatban épült ki, a 3 kivezető útvonalhoz igazodva, bár ez napjainkban már elmosódottabb képet ad.

A belterület szerkezetét alapvetően meghatározza, hogy két korábbi településből jött létre és mindkettőre a kétbellelkes területhasználat volt jellemző.

Tiszavasvári testvérvárosai

Város	Ország
Tusnádfürdő	Románia
Csíkszentsimon	
Felsőbánya	
Szilágysomlyó	
Körösfő	
Sárkőzújlak	Törökország
Osmaniye	
YiChun	Kína
Ardabil	Irán
Piren	Németország

Természeti adottságok

Tiszavasvári térsége táji, természeti értékekben rendkívül gazdag, ami az igen változatos természeti adottságok következménye. A mély fekvésű vízállásos, mocsaras vagy szikes területeken a kedvezőtlen adottságok az intenzív mezőgazdasági termelést nem teszik lehetővé.

Tiszavasvári két, karakterében jelentősen eltérő kistáj, a Hortobágy és a Hajdúhát határán fekszik. A táj legdominánsabb, strukturáló eleme, egyben a két kistáj határvonala a Keleti-főcsatorna.

A Hortobágy szinte teljesen sík, gyenge szikes talajjal fedett felszínét belvízelvezetést és öntözést egyaránt szolgáló csatornák rendszere hálózza be, jellegzetes tájképi elem a két halastó. Az enyhén hullámos Hajdúhát löszös, homokos üledéken kialakult mészsíplepedékes csernozjom talaja és a 2-4 méter mélyen fekvő talajvíz a szántóföldi termelésnek kedvez.

A városból keleti irányban haladó utak mentén alakultak ki a tanyák, amelyek a rendszerváltás óta újra kezdenek benépesülni, felvirágoztatásuknak azonban még hiányoznak feltételei. Kiemelkedő jelentőségű a Kincsestanya, amely három nagy szikes legelő találkozásánál alakult ki.

A halastavak környezetében nagy kiterjedésű legelők találhatók állattartó majorközponttal. A tanyák a hatvanas-hetvenes években eltűntek, az utak azonban továbbra is igen kedvezően tárják fel a nyugati határt, ami lehetőséget ad az alföldi tájra egyedülállóan jellemző tanyás gazdálkodás felvirágoztatására.

A város minimális erdőterülettel rendelkezik, ezek védelme tehát kiemelt jelentőségű, különös tekintettel a csatornákat kísérő galériaerdőkre. Tájszerkezeti szempontból meghatározó volt a – zártkertek – szőlők területe, ahol a pihenő-üdülő funkció mind jelentősebb szerepet játszik.

A város és a Keleti-főcsatorna között fekvő üdülőterület a stranddal, az ifjúsági táborral, a horgásztóval, a csónakázótóval további rekreációs fejlesztéseket tesz lehetővé.

Fehér-szik

A Természetvédelmi terület Tiszavasváritól keletre, mintegy négy kilométernyire, a nyíregyházi főút mellett található. A 224 hektáros összikest 1977-ben nyilvánították védetté azzal az indokkal, hogy a rajta található élővilágot – növényzetet és főleg a madárállományt – megőrizzék az utókor számára. A szikes tó és a szikes legelő a 36-os út mellett kiemelkedő természeti, tájképi érték és turisztikai látványosság, ezen túl azonban 15 olyan nagyobb kiterjedésű mocsár, rét, legelő van a város területén, amelyek kiemelt figyelmet érdemelnek.

Vadászturizmus

Tiszavasvári közvetlen közelében a Szikra Vadásztársaság közel 40.000 hektáros összefüggő vadászterülettel rendelkezik, ahol a vadgazdálkodással járó feladatokat hivatásos és hobbivadászok látják el. A vadállomány fajtaját, mennyiségét és minőségét tekintve igen jó. Vadállományunk főbb összetevői: fácán, vadvakcsa, dím vad, őz, mezei nyúl.

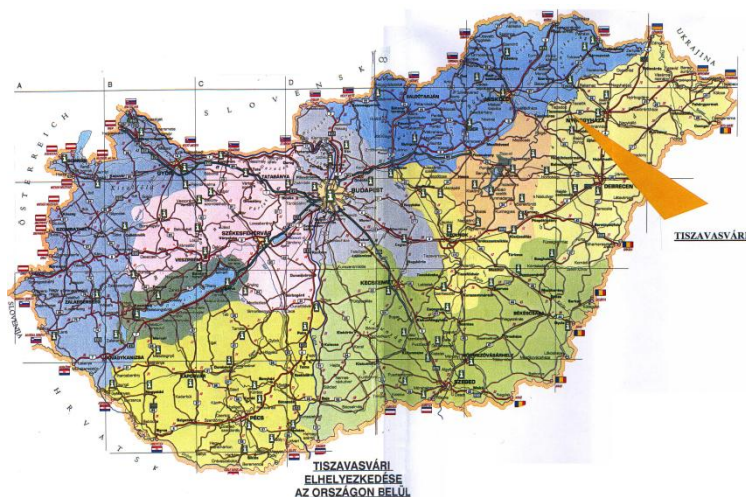
Horgászat, halászat

Tiszavasvári fekvése rendkívül ideális azon idelátogatóknak is, akik elsősorban a horgászat, halászat és az ezzel összefüggő kikapcsolódást részesítik előnyben. A 8 km-re lévő Tisza, amely vízi turizmusra alkalmas, a város határában megtalálható Nyugati- és Keleti-főcsatorna, valamint a helyi halastavak, kisebb csatornák garantálják a biztos fogást.

További értékes területek a Keleti és a Nyugati-főcsatorna a partjukat kísérő galéria növényzettel. A határ erdőben szegény ugyan, de a fasorok, mezsgyék, ligetek így még nagyobb értéket képviselnek.

Jelentős erdőfoltok a 60 hektáros helyi természetvédelmi terület, a főcsatornákat kísérő fás ligetes erdők, és Józsefháza erdőfoltjai. A Keleti és a Nyugati-főcsatorna között lévő Büdi-szőlők néhány tanyával, kerttel igen szép táji környezetben találhatók.

A jóval nagyobb kiterjedésű és a városhoz közvetlenül kapcsolódó Szentmihályi-szőlők használata a történelmi hagyományoknak megfelelő. A szőlőkön túl Tiszalók irányában önálló belterületként Szorgalmatos elkülönült lakóterülete található. A **Fehér-szik** kiváló természeti adottságai és gazdag madárvilága, a vadászturizmus adta jó lehetőségek, valamint a horgászat és halászat kitörési, fejlesztési lehetőséget nyújtanak a jövőben város számára.

Gazdasági helyzet

A rendszerváltást követő piacvesztés, a gazdasági szerkezetváltás elmaradása hosszú időre meghatározta a város foglalkoztatási helyzetét. Jellemző hogy az ipari munkahelyek megszűntével nincs olyan gazdasági ágazat, mely felszívna a munkanélküliek tömegét.

A mezőgazdasági nagyüzemek leépítése, az építőipari cégek megszűnése, átalakulása, majd az Alkaloida Vegyészeti Gyár Zrt. tömeges létszámleépítése, a könnyűipari üzemek (Komár, később Delta Kft) megszűnése volt a legnagyobb hatással a gazdasági élet alakulására. A kétharmadára csökkent aktív keresők egy jelentős része kénytelen a térségen kívül munkát végezni.

Különösen a műszaki értelmiség és a jól képzett szakember-gárda helyi gazdaságból való kényszerű kivonulása okoz érzékeny veszteséget a városnak. A versenyszférában a munkahelyüket elveszített, valamint újratermelődő szakképzettség nélküli iskolázatlan álláskereső munkavállalása szinte lehetetlen.

A mezőgazdaság mellett a feldolgozóiparban és az építőiparban foglalkoztatottak száma és aránya is jelentősen csökkent. Az 1990 után megjelent vállalkozások tökehiánnyal küzdenek és csak kis számú munkavállalót alkalmaznak. A kényszervállalkozások felszámolása már érezhető.

Infrastruktúra

Közlekedés, út- és vasúthálózat

A város térségi szerepét meghatározó közlekedési viszonyok, eltekintve az utak állapotától, jónak mondhatók. Elsősorban keleti irányban mutat erősebb gazdasági kapcsolatokat. Tiszavasvári megközelíthető Nyugatról (Polgár felől) a 36. sz. főútról, mely Nyíregyházával is összeköti, É-ről (Tiszalök) a 3632., délről (Hajdúnánás felől) 3502., és Tiszadob irányából (ÉNY) a 3631. j. út felől.

Tiszavasvári főútjai egyben a várost a szomszédos településekkel illetve a tágabb térséggel összekötő utak. A 36-os országos II-rendű főút a város legnagyobb terhelésű útja, amely esetében ugyanakkor az M3-as autópálya teljes kiépülésével a korábbi évekhez mérten jelentősen lecsökkent az áthaladó gépjárművek száma. Viszonylag jelentős forgalmat bonyolít le a 3631 j. út, amely Tiszadob, valamint a 3632 j. út, amely Tiszalök felé biztosít kapcsolatot. A Hajdúnánást Tiszavasvárral összekötő út forgalma kissé megnövekedett az M3-as autópálya forgalomba helyezését követően. A város gyűjtőútjainak forgalma, a város kertvárosias-falusias jellegéből adódóan nem tér el jelentősen a lakóutcákétól.

A térség átmenő forgalmának növekedése a zajterhelés és szennyezőanyag-kibocsátás erőteljes növekedését idézte elő a 2000-es évek közepéig, továbbá közlekedésbiztonsági problémákat is felvetett. Ugyanakkor az **autópálya** kiépülése Nyíregyházáig további terhelésnövekedést nem eredményezett. A M3-as autópálya - az északi nyomvonallevezetés esetén - dél felől érinti a külterületet, külön szinten keresztezve a 3502 j. utat és a vasutat.

A várost a 107. sz. Debrecen–Tiszalök egyvágányú **vasútvonal** érinti, vasúton Tiszavasvári 60 km-re fekszik Debrecen-től. Egy vasútállomás és két vasúti megálló tartozik a településhez. A személyszállításban vonatpár közlekedik ingajáratban Debrecen felé. A megyeközpont csak átszállással érhető el.

A **helyközi** közúti tömegközlekedés szolgáltatója a Szabolcs Volán Zrt., Hajdú-Bihar és Borsod-Abaúj-Zemplén megye elérhetőségét autóbusszal a települést érintő, átmenő távolsági járatok biztosítják. Napi egy járatpár biztosítja a Budapest közvetlen megközelítését autóbusszal.

Turisztikai infrastruktúra

Tiszavasvári, mint fürdőváros és sportcentrum szerepe miatt vonzó a turisták, vendégek számára. A városi strandfürdőt tápláló 85°C termálforrás gyógyvízzé nyilvánítása, a mozgásszervi és nőgyógyászati betegségek kezelésében tapasztalt jó eredmények, valamint a Strandfürdő vizének gyógyvízzé minősítése újabb lendületet adott a város fejlődésének. A strand melletti **Gólyahír Gyermekek és Ifjúsági tábor** a nyári aktív pihenést szolgálja, változatos programokkal egész évben várja a sportolni, szórakozni vágyókat. Lovas- és kerékpártúra útvonal is érinti a várost. A strand környezetében a horgászok és

természetbarátok érintetlen környezetben hódolhatnak szenvedélyüknek. Vadászatra a **Szikra Vadásztársaság** szervezésében nyílik lehetőség.

Sportolási lehetőségeket biztosít a városban a **Városi Sportcsarnok**, amely számos helyi, területi, megyei, országos és nemzetközi sport és kulturális program számára biztosít teret, mint például bajnoki sportmérkőzések; labdarúgó -, kézilabda -, kosárlabda- és röplabda tornák; edzőtáborok, koncertek, vetélkedők, találkozók; városi-, városnapi ünnepek, szalagtűzők; bálók. A városi futballpálya kitűnő sportolási lehetőség a lakosok számára. A gyári lakótelep mellett és a városközpontban is kialakításra került egy műanyag borítású tenispálya.

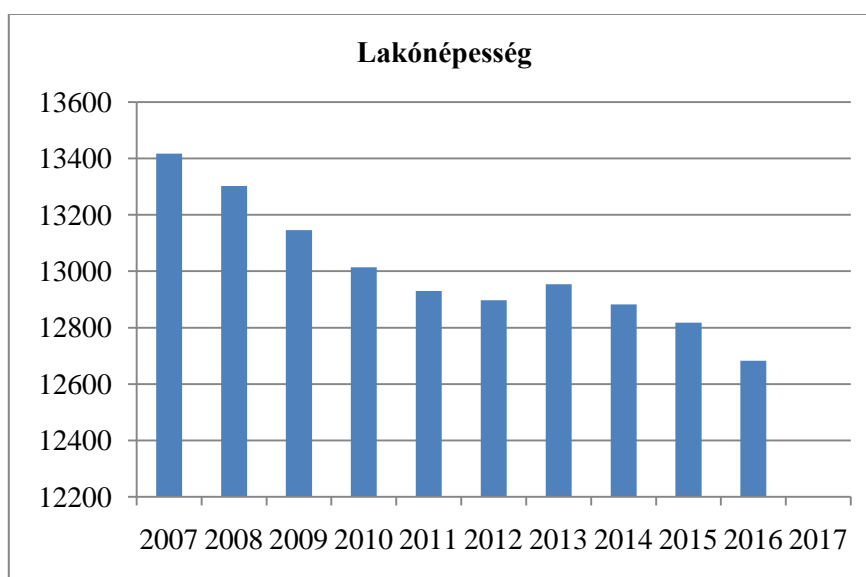
Az Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtárban (Találkozások Háza, Városi Könyvtár, Vasvári Pál Múzeum) havi rendszerességgel láthatók tárlatok, képzőművészeti kiállítások. A Vasvári Pál Múzeum településtörténeti dokumentumokat, leleteket, régi használati tárgyakat őriz, amelyeket állandó és időszakos kiállítások keretében lehet megtekinteni.

A kulturális élet területén széles európai kapcsolatokkal rendelkezünk (francia, román, német, lengyel, szlovák). Évről évre megrendezésre kerülnek a várost összefogó különféle rendezvények – *Újévi hangverseny, Majális, Öhönforgató verseny, Szabadtéri Színház, Államalapítás Ünnepe, Strandfoci bajnokság, Büdi Vigasságok (boszorkányégetés), Mikulás nap, Advent, Karácsonyi hangversenyek* – melyek más településekről is vonzzák az érdeklődőket. Kulturális szempontból kiemelt jelentőségű a Találkozások Házában működő **Városi Könyvtár** tevékenysége, ahol a *Baba-Mama klub, Kreatív Olvasók Klubja, Gyermekfoglalkozások* is helyet kapnak de emellett havonta más-más íróval, költővel is találkozhat az olvasóközönség.

A Városi Televízió működése szintén lényeges, a helyi lakosság fontosabb hírekről való tájékoztatásában. Fentiekén kívül a városban szép számmal működő civil és művészeti szervezetek színesítik a város kulturális életét (például.: Tiszavasvári „Bölcs Baglyok” Szögi Lajos Oktató Központja, Szabadidős Programszervező Egyesület, Vasvári Pál Társaság, „Őszikék” Idősek és Egyedülállók Klubja, Tiszavasvári Sportegyesület, Tiszavasvári Fúvószenekari Alapítvány, Hétszínvirág Bábcsoport, Tinitanoda Zeneművészeti Egyesület stb.)

1. számú táblázat- Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	13417	
2008	13302	99%
2009	13146	99%
2010	13014	99%
2011	12930	99%
2012	12897	100%
2013	12954	100%
2014	12882	99%
2015	12818	100%
2016	12683	99%

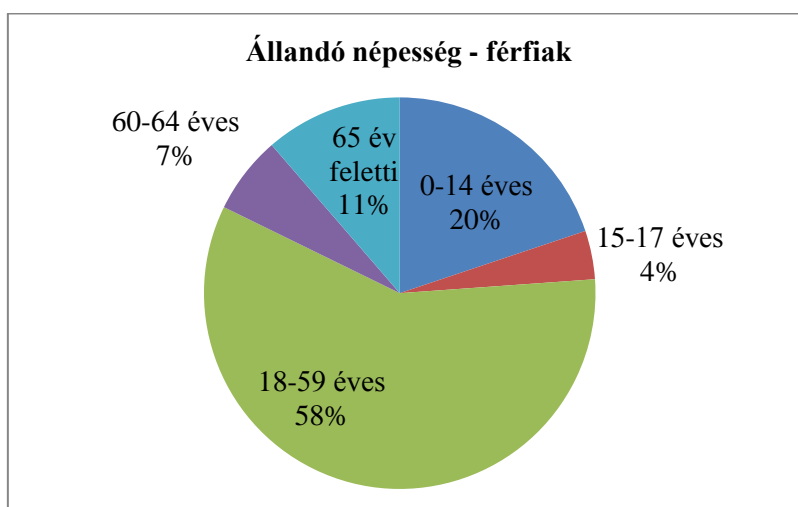
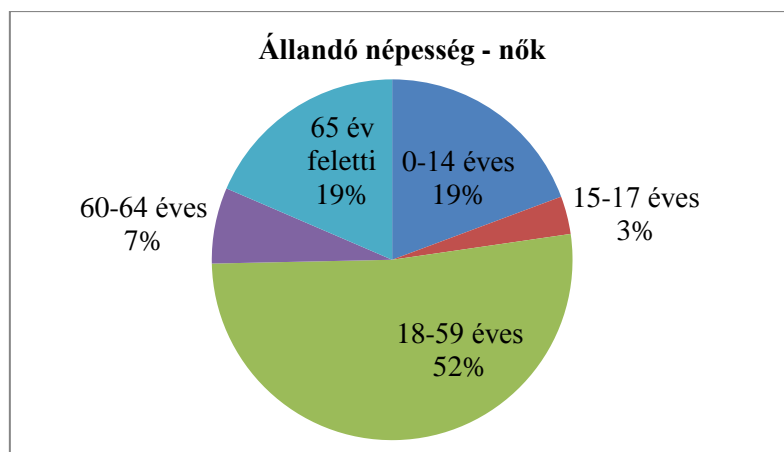

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázatból megállapítható, hogy a lakónépesség száma 2007-től 2012-ig folyamatosan csökkent, míg 2013-ban egy enyhe növekedés látható. A 2016. évi statisztikai adat pedig az eddigi legalacsonyabb lakónépesség számot mutatja.

2. számú táblázat- Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	6741	6583	13324	51%	49%
0-2 évesek			515		
0-14 éves	1302	1307	2609	50%	50%
15-17 éves	229	264	493	46%	54%
18-59 éves	3502	3843	7345	48%	52%
60-64 éves	459	422	881	52%	48%
65 év feletti	1249	747	1996	63%	37%

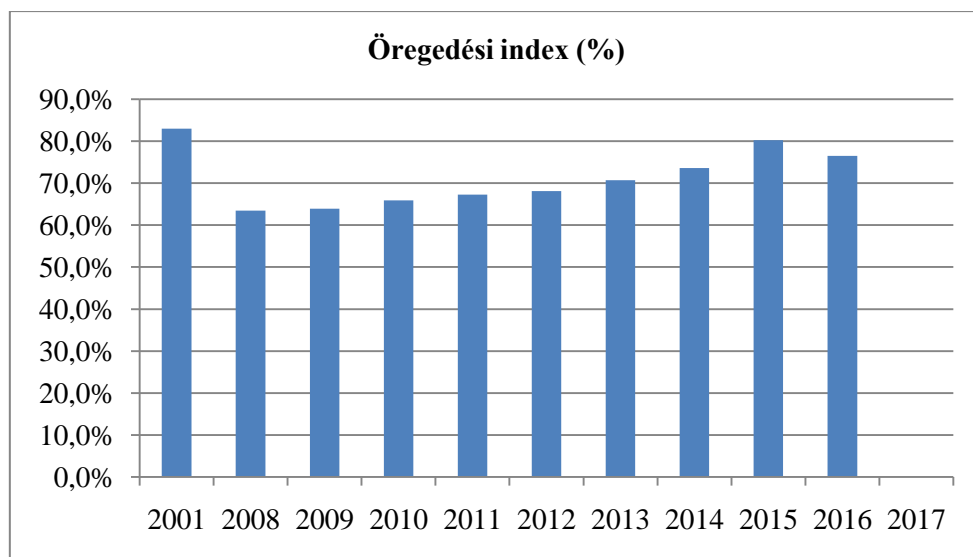

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát vizsgálva a nemek közötti különbség 2 %-os eltérést mutat a nők javára a férfiakkal szemben. A korcsoportos megoszlás szerint viszont jelentős arányú eltérés látható a nők és férfiak között. A 0-59 évesek között a férfilakosság száma a magasabb, viszont a 60 év fölöttiek tekintetében megfordul az arány.

3. számú táblázat- Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	2532	3050	83,0%
2008	1778	2802	63,5%
2009	1771	2771	63,9%
2010	1757	2665	65,9%
2011	1781	2647	67,3%
2012	1787	2623	68,1%
2013	1849	2614	70,7%
2014	1896	2577	73,6%
2015	2002	2496	80,2%
2016	1996	2609	76,5%

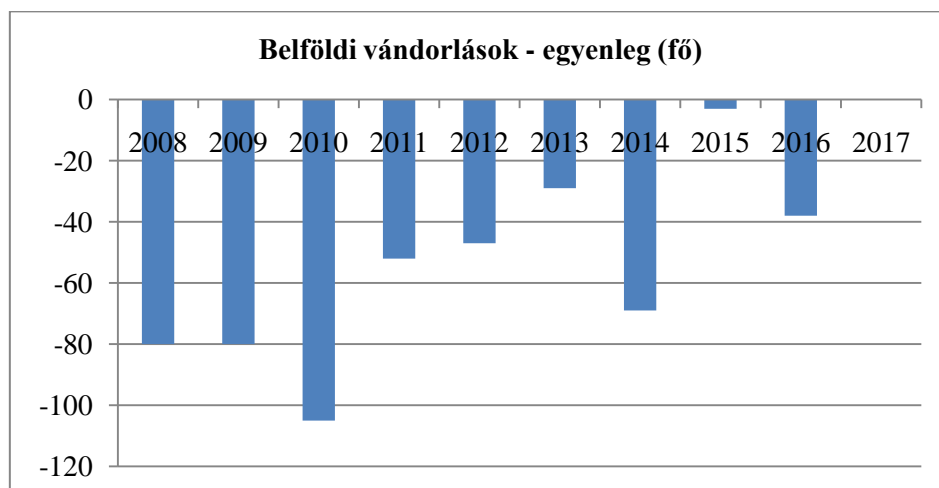

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index a 100 fő 14 év alattira jutó 65 év felettiek számát jelenti. A fenti adatokból látható, hogy Tiszavasvári nem nevezhető előregedő városnak, mert magasabb a 14 év alatti állandó lakosok száma.

4. számú táblázat- Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	168	248	-80
2009	110	190	-80
2010	115	220	-105
2011	117	169	-52
2012	118	165	-47
2013	136	165	-29
2014	135	204	-69
2015	181	184	-3
2016	184	222	-38

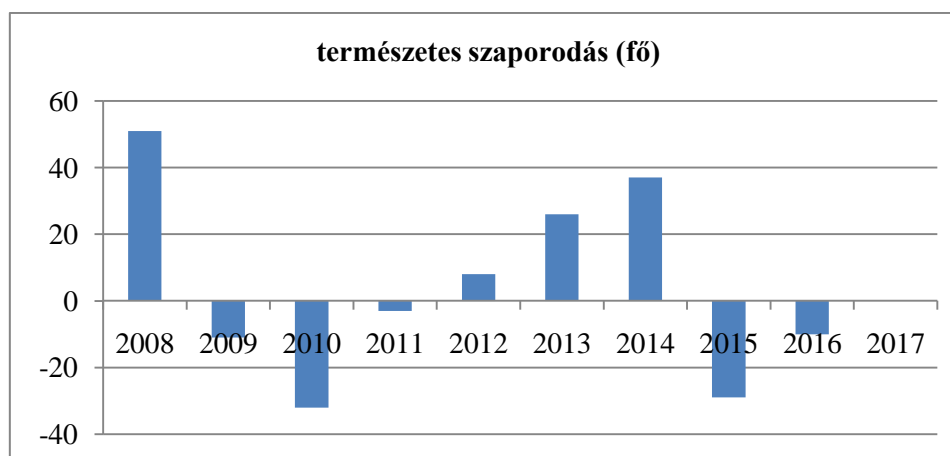

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó lakónépesség csökkenésében szerepet játszik az elvándorlás is. Az elmúlt években változó mértékben, de a be- és elvándorlás egyenlege mindig negatív volt. Megfigyelhető a környező kistelepülésekről való beköltözés, de a vonzerőt jelentő Nyíregyházára és Debrecenbe főleg a képzettséggel rendelkező fiatalok költöznek el.

5. számú táblázat- Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	195	144	51
2009	192	203	-11
2010	134	166	-32
2011	158	161	-3
2012	173	165	8
2013	189	163	26
2014	184	147	37
2015	165	194	-29
2016	172	182	-10

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A statisztikai információk alapján Tiszavasváriban a természetes szaporodás/fogyás mutatószáma 2016-ban -10 fő, ami a lakosság kismértékű előregedését jelenti.

Értékeink, küldetésünk

Az észak-keleti és észak-alföld magyarországi régió az ország többi részétől fejlettség szempontjából hátrányosabb helyzetben van az alábbi okok miatt:

- születéskor várható élettartam a legalacsonyabbak között van;
- a roma lakosság komplex problémáinak orvoslása, szociális problémáinak minél előbbi megoldása várat magára;
- alacsony az iskolázottsági szint;
- analfabétizmus;

- rossz egészségügyi, szociális körülmények;
- alacsony foglalkoztatottság,
- magas munkanélküliségi arány;
- országos átlagtól magasabb arányú a tartós munkanélküliek száma;
- országos átlag alatti keresetek;
- időskorú népesség növekvő száma;
- aktív dolgozók csökkenő száma;
- munkahelyhiány a képzett munkaerő számára;
- csökken a települési népesség megtartó erő.

Tiszavasvári Város Önkormányzata mindent megtesz annak érdekében, hogy közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit se érjen, se faji, se etnikai, nemzetiségi, vallási, nemi, életkor, családi állapot, fogyatékoság vagy más okból fakadóan. A jogok érvényesülését, a megfelelő képviselőket és az elismerést, embertársaink tiszteletben tartását minden fórumon, intézményben és a helyi munkáltatóknál is alapvető célul tűzzük ki. További célunk, hogy a város lakói itt helyben jussanak lehetőséghez az oktatás, a lakhatás, a kultúra, a sport, a szociális és egészségügyi szolgáltatás, a foglalkoztatás területén.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tiszavasvári Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel valamint a Magszter Alapítvánnyal).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)

- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
 - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
 - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
 - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nktv.)
 - a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (továbbiakban: Mmtv.)
- előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Tiszavasvári Város Önkormányzatának esélyegyenlőség területét érintő hatályos rendeletei a következők:

A gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokról, a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételéről, a fizetendő térítési díjakról szóló 6/2018. (III.29.) számú önkormányzati rendelete:

Tiszavasvári Város Önkormányzat **gyermekjóléti ellátást biztosító intézményei: Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ** (székhelye: 4440 Tiszavasvári, Vasvári Pál u. 87.), **Tiszavasvári Bölcsőde** (székhelye: 4440 Tiszavasvári, Gombás András utca 8. A ép.).

Tiszavasvári Város Önkormányzata az alábbi gyermekjóléti alapellátásokat biztosítja: család- és gyermekjóléti szolgáltatás keretében a **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**, valamint a **Család- és Gyermekjóléti Központ**; a gyermekek napközbeni ellátása keretében a **bölcsőde**.

Tiszavasvári Város Önkormányzata a Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központon keresztül biztosítja a család- és gyermekjóléti szolgáltatást, a Tiszavasvári Bölcsődén keresztül a bölcsődei ellátást.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat **ellátási területe** Tiszavasvári település közigazgatási területe, a Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe Tiszavasvári járáshoz tartozó település közigazgatási területe, míg a bölcsőde ellátási területe Tiszavasvári és Rakamaz városok, Tiszadob nagyközség, valamint Tiszaeszlár, Tiszadada, Tímár, Tiszanagyfalu, Szabolcs, Szorgalmatos községek közigazgatási területe.

A Tiszavasvári Bölcsőde alapellátáson túl külön szolgáltatásként **időszakos gyermekfelügyeletet** működtet.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételéről, a fizetendő térítési díjakról szóló 3/2018. (III.1.) önkormányzati rendelete:

Tiszavasváriban a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások az **idősek otthona**, mint ápolást gondozást nyújtó intézmény; **fogyatékos személyek otthona**, mint ápolást gondozást nyújtó intézmény.

Tiszavasvári Város Önkormányzat szociális és gyermekjóléti intézménye a **Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ** (4440 Tiszavasvári, Vasvári Pál u. 87.)

A Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ keretében biztosított **szociális ellátások ellátási területe:**

- **étkeztetés:** Tiszavasvári Város és közigazgatási területe,
- **nappali ellátás:** Tiszavasvári Város és közigazgatási területe,
- **Család-és Gyermekjóléti Központ:** Tiszavasvári járáshoz tartozó települések közigazgatási területe,
- **Család-és Gyermekjóléti Szolgálat:** Tiszavasvári Város és közigazgatási területe,
- **házi segítségnyújtás:** Tiszavasvári Város és Szorgalmatos Község és közigazgatási területe,
- **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:** Tiszavasvári, Tiszalök, Rakamaz Városok, valamint Szabolcs-, Timár-, Tiszadada-, Tiszadob-, Tiszaeszlár-, Tiszanagyfalu községek közigazgatási területe,
- **Támogató Szolgálat:** Tiszavasvári-, Tiszaújváros-, Tiszalök városok és Szorgalmatos-, Tiszadob községek közigazgatási területe,
- **Idősek Otthona,** mint ápolást gondozást nyújtó intézmény: Magyarország közigazgatási területe,
- **Fogyatékos személyek Otthona,** mint ápolást gondozást nyújtó intézmény: Magyarország közigazgatási területe.

Rendszeres havi települési támogatások (együttesen: települési támogatás):

- A **lakathoz kapcsolódó** rendszeres kiadások viseléséhez települési támogatás nyújtható a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez.
- Települési támogatás nyújtható a **gyógyszerkiadások** viseléséhez annak a személynek, aki a közgyógyellátási igazolvánnyal nem rendelkezik, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, egyedül élő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át, és igazoltan a havi rendszeres gyógyító ellátás költsége meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20 %-át.
- Települési támogatás nyújtható a **felsőoktatási intézményben** (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) nappali tagozatos, alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, osztatlan képzésben **tanulmányokat folytató diák részére**, amennyiben hallgatói jogviszonya aktív, Tiszavasváriban állandó bejelentett lakóhellyel és saját bankszámlával rendelkezik, és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, egyedül élő esetén 300 %-át.
- A Képviselő-testület **ápolási támogatás** formájában települési támogatást nyújt annak a személynek, akinek a 2015. február 28. napján hatályos a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti méltányossági ápolási díjra való jogosultsága 2015. február 28. napján fennállt, és a felülvizsgálat során megfelel e rendeletben meghatározott feltételeknek.

- **Rendkívüli települési támogatás** állapítható meg a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek közül különösen annak, akinek családjában az egy főre számított havi családi jövedelemhatár nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át, egyedül élő, valamint gyermekét, gyermekeit egyedül nevelő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220 %-át, és önmaga vagy családja létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tud.

Eseti települési támogatások:

- A Képviselő-testület települési támogatást nyújthat a **lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó közüzemi díjhátralék összegének megfizetéséhez**, annak, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, egyedül élőnél az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át, és a kérelem benyújtását megelőzően legalább 50.000 Ft közüzemi díjhátraléka halmozódott fel, amelyet önerőből nem tud kiegyenlíteni, vagy annak megfizetése a kérelmező megélhetését súlyosan veszélyeztetné.

- Az önkormányzat a szociális ellátásra biztosított költségvetési keretösszeg év végi maradványa terhére **egyszeri támogatást** nyújthat az arra jogosult személynek.

- Települési támogatás nyújtható a személyes szükségletének kielégítéséhez szükséges, a társadalombiztosítási támogatásba befogadott **gyógyászati segédeszközre fordított kiadások viseléséhez** annak a személynek, aki közgyógyellátási igazolvánnyal nem rendelkezik, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, egyedül élő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át.

- **Rendkívüli települési támogatás** (különösen: elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként megállapítandó eseti rendkívüli települési támogatás, elemi kár bekövetkezése miatt nyújtott eseti rendkívüli települési támogatás, tüzelőanyag vásárlására nyújtható eseti rendkívüli települési támogatás).

Lakások és nem lakás célú helyiségek bérletéről és elidegenítéséről, valamint a lakáscélú önkormányzati támogatásról szóló 17/2016. (V.27.) önkormányzati rendelete:

A Rendelet hatálya kiterjed a Tiszavasvári Város Önkormányzata tulajdonában álló lakásra és nem lakás célú helyiségre, az Önkormányzat által nyújtott lakáscélú támogatásra.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő bérlakások a lakás hasznosításának célját tekintve lehetnek:

- a) szociális helyzet alapján bérbe adható bérlakások (szociális bérlakás),
- b) önkormányzati intézményben dolgozó munkavállaló részére bérbe adható munkaköri bérlakások (munkaköri bérlakás),
- c) bérlőkijelölés alapján történő elhelyezésre szolgáló bérlakások (bérlőkijelölésű bérlakás),
- d) önkormányzati érdekből történő közérdekű feladatot ellátó személy részére bérbe adható bérlakások (városi közérdekből bérbe adott bérlakás),
- e) piaci alapon bérbe adott bérlakások,

A lakbértámogatás megállapításának és folyósításának rendje, továbbá a lakáshasználatra vonatkozó bérleti szerződés megszűnése után a lakásban maradó és a lakást jogcím nélkül használó esetében az eljárás menete szintén a rendeletben szabályozott. A helyiségek bérbeadására vonatkozó szabályok, továbbá az önkormányzati bérlakások elidegenítésére vonatkozó részletszabályok a rendelet részét képezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Esélyegyenlőségi Program készítése során a korábban készült stratégiákat, fejlesztési terveket, koncepciókat tekintettük át, és gondoskodtunk a programok közötti összhang megteremtéséről. Tekintettel arra, hogy a koncepciók, beszámolók jelentős mértékben tartalmazzák a jelenlegi programban tárgyalt célcsoportok bemutatását, helyzetük elemzését előfordul átfedés más programokban megjelenített adatokkal, elemzésekkel.

- **Tiszavasvári Város Közlekedési Koncepciója** (59/2016. (II.25.) Kt. számú határozat) tartalmazza a helyzetértékelést, a városi közlekedés területén megvalósítandó főbb célkitűzéseket, azok megvalósításának folyamatát, és célterületek felsorolását is.
- Tiszavasvári Város Önkormányzatának 2015-2019 évekre szóló **gazdasági programjának** célja Tiszavasvári város működőképességének biztosítása, az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak ellátásához szükséges gazdasági feltételek megteremtése, ezen feladatok magas szakmai színvonalon történő ellátása.
- Tiszavasvári **szociális szolgáltatószervezési koncepciója** tartalmazza a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket, az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit, az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.
- Tiszavasvári **Integrált Településfejlesztési Stratégia** a városi önkormányzat által elkészítendő, fejlesztési szemléletű, középtávot (7-8 évet) átfogó dokumentum, mely főként az Európai Unió által rendelkezésre bocsátott források felhasználását készíti elő és melynek eredményeként jelentős beruházások valósulhatnak meg.

2.2 A Helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A 2012. év végén elkezdődtek a tárgyalások a **Tiszavasvári Többcélú Kistérségi Társulás** (a továbbiakban: TITKIT) **Tiszavasvári Szociális Egészségügyi Szolgáltató Központja**, valamint a **TITKIT Tiszavasvári Bölcsődéje** jövőbeni működését érintően tekintettel arra,

hogy a Települési önkormányzatok többcélú Kistérségi Társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvény 2013. január 1. napjától hatályon kívül helyezésre került.

A Társulási Tanács megkeresése alapján, testületünk döntött a TITKIT 2013. június 30. napjával történő jogutód nélküli megszűnése ügyében a 85/2013. (IV.4) Kt. számú határozatával.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisából, valamint a helyben rendelkezésünkre álló nyilvántartásokból, az intézmények által nyújtott adatszolgáltatásokból gyűjtöttük össze.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a **mélyszegénység**, mely nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is. Mélyszegénységről akkor beszélünk, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerőpiaci esélyek kiszűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. De vizsgálni lehetne a szenvedélybetegségek, az alkoholizmus, a drog megjelenésének szerepét is.

A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

„A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember

cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.”

(Cserti-Csapó-Orsós 2012)

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

„A szegénység szociológiai meghatározása esetén a végső mérőeszköz legtöbbször a jövedelem. Szegénynek kell tekinteni egy személyt, egy családot, illetve egy embercsoportot abban az esetben, ha a rendelkezésükre álló erőforrások (anyagi, kulturális, társadalmi) oly mértékben korlátozottak, hogy kizárják őket a minimálisan megkövetelhető életformából.

A folyamatosan csökkenő és gyorsan öregedő népesség miatt a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, köztük a cigányok/romák kizáródásának gazdasági és költségvetési költségei különösen akut problémát jelentenek. Magyarország népessége 2021-re 3,2 százalékkal is csökkenhet a 2009. évihez képest, miközben a 65 éves és idősebb népesség aránya 20,6 százalékra nő. Ezek a népesedési folyamatok az egyre csökkenő létszámú munkavállaló korú népességre különösen magas terheket rónak, mert velük párhuzamosan a nyugdíjrendszer és az egészségügy kiadásainak nagyobb mértékű növekedése várható. Ez a helyzet csak egy olyan munkavállalási korú népesség segítségével lesz javítható, amelyben minden közösség teljes egészében részt vesz a munkaerőpiacon (Stratégia 2011)

Jelentősek a területi egyenlőtlenségek: a munkanélküli-ellátás, valamint az egyéb szociális jövedelmeken belül a rendszeres segély aránya Magyarországon még mindig az észak-alföldi és az észak-magyarországi régióban a legmagasabb, ahol a szegénység elsődleges oka továbbra is az alacsony foglalkoztatottság és a hozzá szorosan kapcsolódó alacsony iskolázottság.”

(Cserti Csapó Tibor – Orsós Anna:

A mélyszegénységben élők és a cigányok/romák helyzete, esélyegyenlősége)

A tiszavasvári lakosok vagyoni helyzetének értékeléséhez hozzátartozik a település lakásállományára vonatkozó adatok valamint a gépjármű-fizetési kötelezettségek alá eső személygépkocsik száma is. A komfort nélküli önkormányzat bérlakások száma 19 db, melyből jelenleg 17 db lakásban élnek. Ezek a bérlakások többnyire a város külső részén találhatóak (Büdi városrész, Gépállomás út és környéke).

A 2018. év első negyedévi statisztika alapján városunkban 3.494 db forgalomba helyezett tulajdonjoggal rendelkező gépjármű van.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci

lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

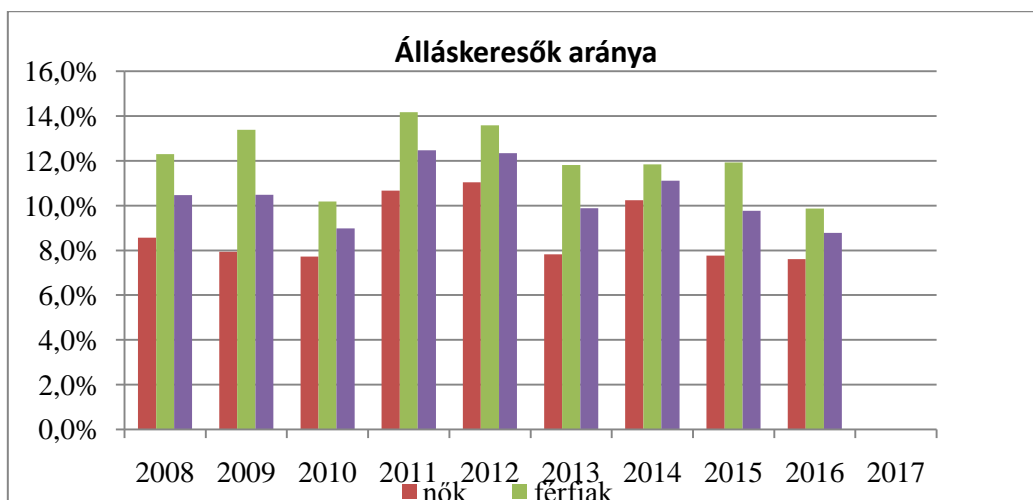
a) Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő emberek. A munkanélküliség mind az állástalan személy, mind pedig a gazdaság és a társadalom szempontjából súlyos probléma, amely átmenetileg, vagy tartósan jövedelemhiányt okoz. A tartós munkanélküliség anyagi veszteséggel jár és elszegényedéshez, társadalmi kirekesztettséghez vezet.

Tiszavasvári munkanélküliségének alakulását döntően a helyi vállalkozások, valamint a környező települések munkaerő-felvevő képessége határozza meg.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	4459	4670	9129	382	8,6%	574	12,3%	956	10,5%
2009	4420	3855	8275	351	7,9%	516	13,4%	867	10,5%
2010	4417	4675	9092	341	7,7%	476	10,2%	817	9,0%
2011	4386	4659	9045	468	10,7%	660	14,2%	1128	12,5%
2012	4465	4661	9126	493	11,0%	633	13,6%	1126	12,3%
2013	4325	4647	8972	338	7,8%	549	11,8%	887	9,9%
2014	3820	4589	8409	391	10,2%	543	11,8%	934	11,1%
2015	4581	4244	8825	356	7,8%	506	11,9%	862	9,8%
2016	4190	4529	8719	319	7,6%	447	9,9%	766	8,8%

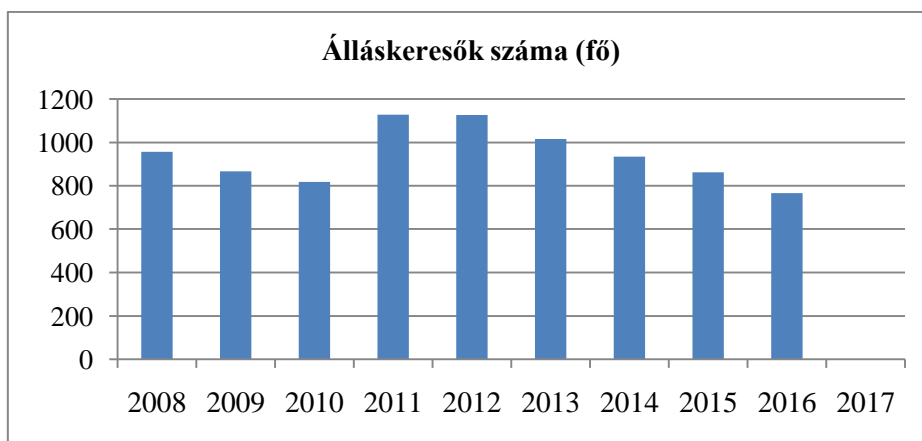

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatban jól látható, hogy az aktív korú lakosok körében csökkent mind a nők mind a férfiak tekintetében is az álláskeresők száma. Az előző évi adatokhoz képest 2016. évben volt a legalacsonyabb a nyilvántartott álláskeresők száma. 2016-ban a munkanélküliség aránya országosan 6%, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében 13,5%².

3.2.2 táblázat – Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	956	867	817	1128	1126	1015	934	862	766
20 éves és fiatalabb	fő	74	65	52	64	67	47	76	95	112
	%	7,7%	7,5%	6,4%	5,7%	6,0%	4,6%	8,1%	11,0%	14,6%
21-25 év	fő	150	146	128	191	174	162	127	151	153
	%	15,7%	16,8%	15,7%	16,9%	15,5%	16,0%	13,6%	17,5%	20,0%
26-30 év	fő	124	128	126	162	161	126	114	88	82
	%	13,0%	14,8%	15,4%	14,4%	14,3%	12,4%	12,2%	10,2%	10,7%
31-35 év	fő	161	135	124	158	150	143	120	100	99
	%	16,8%	15,6%	15,2%	14,0%	13,3%	14,1%	12,8%	11,6%	12,9%
36-40 év	fő	133	107	94	155	169	141	140	96	57
	%	13,9%	12,3%	11,5%	13,7%	15,0%	13,9%	15,0%	11,1%	7,4%
41-45 év	fő	110	98	99	130	135	124	120	93	85
	%	11,5%	11,3%	12,1%	11,5%	12,0%	12,2%	12,8%	10,8%	11,1%
46-50 év	fő	94	79	83	99	107	101	84	90	64
	%	9,8%	9,1%	10,2%	8,8%	9,5%	10,0%	9,0%	10,4%	8,4%
51-55 év	fő	76	71	67	100	99	88	72	60	47
	%	7,9%	8,2%	8,2%	8,9%	8,8%	8,7%	7,7%	7,0%	6,1%
56-60 év	fő	32	36	40	64	61	70	69	61	41
	%	3,3%	4,2%	4,9%	5,7%	5,4%	6,9%	7,4%	7,1%	5,4%
61 év felett	fő	2	2	4	5	3	13	12	28	26
	%	0,2%	0,2%	0,5%	0,4%	0,3%	1,3%	1,3%	3,2%	3,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

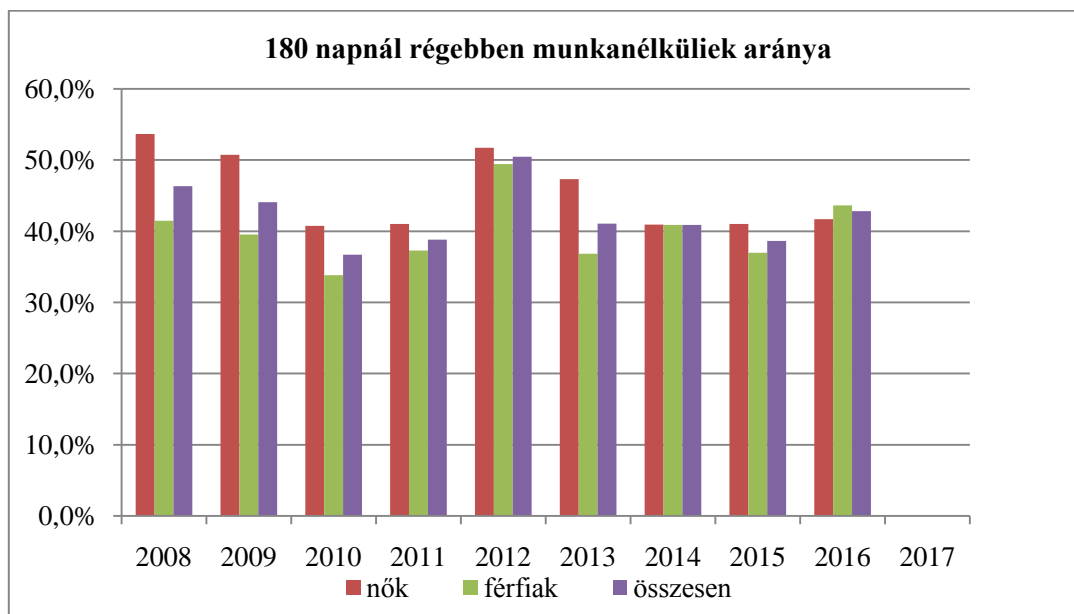
A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontásában látható, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályok esetén minként változik.

² KSH adat- Munkanélküliségi ráta

Megfigyelhető, hogy folyamatosan csökken a nyilvántartott álláskeresők száma az előző évekhez képest, viszont korcsoportonkénti bontásban 2014. óta növekszik a 25 év alatti regisztrált munkanélküliek száma.

3.2.3. számú tábla – A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	382	574	956	205	238	443	53,7%	41,5%	46,3%
2009	351	516	867	178	204	382	50,7%	39,5%	44,1%
2010	341	476	817	139	161	300	40,8%	33,8%	36,7%
2011	468	660	1128	192	246	438	41,0%	37,3%	38,8%
2012	493	633	1126	255	313	568	51,7%	49,4%	50,4%
2013	412	603	1015	195	222	417	47,3%	36,8%	41,1%
2014	391	543	934	160	222	382	40,9%	40,9%	40,9%
2015	356	506	862	146	187	333	41,0%	37,0%	38,6%
2016	319	447	766	133	195	328	41,7%	43,6%	42,8%

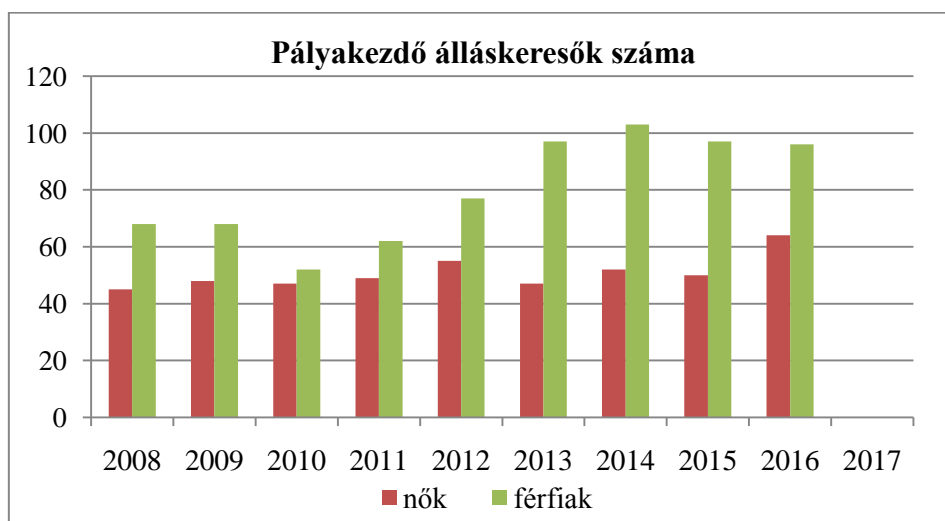

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tartós munkanélküliek száma is folyamatosan csökken Tiszavasváriban. Változás vehető észre a nyilvántartott munkanélküli nők és férfiak számában. 2008. óta folyamatosan a nők váltak nagyobb arányban munkanélkülivé, ez az arány 2016-ban megváltozott, 2%-al nőtt a férfiak száma.

3.2.4. számú tábla- Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1135	1241	2376	45	4,0%	68	5,5%	113	4,8%
2009	1109	1230	2339	48	4,3%	68	5,5%	116	5,0%
2010	1078	1215	2293	47	4,4%	52	4,3%	99	4,3%
2011	1066	1188	2254	49	4,6%	62	5,2%	111	4,9%
2012	1079	1175	2254	55	5,1%	77	6,6%	132	5,9%
2013	1083	1164	2247	47	4,3%	97	8,3%	144	6,4%
2014	1079	1165	2244	52	4,8%	103	8,8%	155	6,9%
2015	1059	1173	2232	50	4,7%	97	8,3%	147	6,6%
2016	1042	1138	2180	64	6,1%	96	8,4%	160	7,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.4. számú táblázat foglalja össze, hogy az álláskereső fiatalok száma a 2016-os évben volt a legmagasabb, összesen 160 fő. Ehhez az eredményhez hozzájárult az is, hogy országos szinten megnőtt a 25 év alatti diplomás munkanélküli fiatalok száma, többek közt itt Tiszavasváriban is.

b) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Tiszavasváriban jelentősen csökkent a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek száma, ami pozitív változást jelent, hiszen egyre több diák érzi fontosságát egy általános műveltség megszerzésének és nem utolsó sorban alapfeltétele a továbbtanulásának. 2016. évben a szakközépiskolai felnőttoktatásban összesen 85 fő vett részt, melyből 69 fő tett sikeres szakmai vizsgát.

3.2.6. számú táblázat- Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskereső száma összesen	A nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	956	188	19,7%	368	38,5%	400	41,8%
2009	867	131	15,1%	299	34,5%	437	50,4%
2010	817	108	13,2%	292	35,7%	417	51,0%
2011	1128	186	16,5%	433	38,4%	509	45,1%
2012	1126	183	16,3%	424	37,7%	519	46,1%
2013	1015	166	16,4%	422	41,6%	427	42,1%
2014	934	79	8,5%	484	51,8%	371	39,7%
2015	862	159	18,4%	368	42,7%	335	38,9%
2016	766	97	12,7%	374	48,8%	295	38,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) Közfoglalkoztatás

2017. május 01. napjától a Tiszavasvári Településszolgáltatási és Vagyonkezelő Nonprofit Kft. (továbbiakban: TIVA-SZOLG. Kft.) látja el a közfoglalkoztatás feladatait. Idén a Járási Start mintaprogram keretében az alábbi programelemek zajlanak:

1. Illegális hulladéklerakó helyek felszámolása,
2. Mezőgazdasági földutak karbantartása,
3. Belvízelvezetés,
4. Belterületi közutak karbantartása,
5. Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás,
6. Mezőgazdaság.

Emellett intézményi foglalkoztatásban helyi sajátosságú feladatokra jelenleg mintegy 140 fő kerül foglalkoztatásra, így a különböző közmunkaprogramokban foglalkoztatottak száma meghaladja az 500 főt.

d) A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Településünk kedvezőnek mondható közlekedés-földrajzi adottságokkal rendelkezik. A város 10 km-re fekszik az M3-as autópálya legközelebbi lehajtójától, és 28,5 km-re a mind közúton, mind vasúton megközelíthető megyeszékhelytől, Nyíregyházától.

Az önkormányzat intézményrendszerén keresztül a város legjelentősebb foglalkoztatójának minősül, emellett a Tiva-Szolg Városüzemeltetési Kft.-n keresztül szervezi a közmunkaprogramokat is.

A közelmúltban megkezdett, 2021-ben záruló EFOP-1.2.11 - Esély Otthon pályázat keretében az önkormányzat támogatást kíván adni a hiányszakmákban helyben elhelyezkedő fiatalok munkavégzését ösztönző- és egyéb programok formájában.

Szintén keresi az önkormányzat ipari park vagy iparterület kialakításának lehetőségét. Erre a célra 2016-ban pályázatot nyújtottunk be, melynek célja a városközpontoz közeli, ugyanakkor jelenleg is ipari és mezőgazdasági vállalkozásoknak helyet adó terület fejlesztése volt. A kérelmünk június végén elutasításra került, mely döntés ellen kifogást nyújtottunk be. A kifogás elbírálásától függetlenül az önkormányzat keresi a lehetőségét új vállalkozások betelepülésére alkalmas ipari terület kialakításának a projekt tervezett helyszínén vagy más alkalmas területen.

Ennek nyertessége esetén egy olyan külvárosi, de központoz közeli területen létesülhetnek üzemek, ahol jelenleg is működnek mezőgazdasági és ipari vállalkozások is.

Jelentős munkaerőt foglalkoztat a nagy múltú Alkaloida Vegyészeti Gyár Zrt., ahol képzett szakemberek számára folyamatosan biztosítanak új munkalehetőséget. A Járműszerelvényt Gyártó Zrt. tiszavasvári telephelyén szintén folyamatos fejlesztések zajlanak. Uniós források igénybevételel a közelmúltban került átadásra újabb gyártócsarnokuk, mely további munkahelyeket biztosít a helyi szakképzett munkaerőnek.

A Sotiva Seed Kft. egy korábbi gyárüzem megvásárlásával, felújításával és átalakításával többirányú tevékenységet kezdett a településen. Oktatási, szakképzési feladatok mellett gyártási, mezőgazdasági termelési- és feldolgozási feladatokat is ellátnak. Fontos foglalkoztató a városban a felsőruházati termékeket gyártó Nyírség-Mode Kft. és a gépészeti-épületgépészeti profilú Quick 2000 Kft. Mindkét cég jelentős uniós forrásokat tudott igénybe venni a közelmúltban termelő-gyártó kapacitásának fejlesztésére.

Térségben működő foglalkoztatási programok

Több mint 150 millió forint kormányzati támogatással épült fel az épületgépészeti kivitelezéssel foglalkozó Hot and Cold Therm Kft. tanműhelye, amelynek segítségével 60 tanuló folyamatos képzése valósul meg Tiszalökön 2017 szeptemberétől. Szintén 2017 szeptemberében került megkötésre a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal és Tiszalök Városa közötti együttműködési megállapodás. Ennek köszönhetően TOP-forrásból finanszírozott Foglalkoztatási Paktum kezdte meg működését, mely összefogja a munkaadók igényeit és lehetőséget biztosít 2020-ig közel 100 fő foglalkoztatására és több mint 20 fő képzésére.

Foglalkoztatás bővítését célzó uniós támogatást nyert el a településen a Magyar Manufaktúra Kft. fűrészáru gyártó kapacitás kialakítására és a TISZAFA-TRADE Épület- és Bútorasztalos Kft. kapacitásbővítésre.

A járás másik városi rangú településén, Rakamazon is több foglalkoztatás- és kapacitásbővítő beruházás van folyamatban a vállalkozási szféra részéről uniós támogatással:

- Alanex Kft. termelési hatékonyságnövelése és termékfejlesztése,
- An-no 94 Bt ültetvénytelepítési programokra,
- A.T.T Acélszerkezet Gyártó Kft. technológia korszerűsítésére,
- ReMat Hulladékhasznosító Zrt. termelési kapacitás bővítésére.

e) Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Tiszavasvári Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztályának illetékessége Tiszavasvári, Tiszalök, Tiszadada, Tiszadob, Tiszaeszlár, Szorgalmatos településekre terjed ki. Ezeken a településeken végeznek munkaerő-közvetítést, nyújtanak foglalkozási és munkaerő-piaci információkat, illetve igyekeznek kiszolgálni a hozzájuk forduló álláskeresőket és munkaadók igényeit. Természetesen, mint országos hálózattal rendelkező munkaerő-közvetítő szervezet igény szerint ingyenesen keresnek és kínálnak munkaerőt az ország bármely pontján.

A járásban 1 668 bejegyzett vállalkozás működik, ebből 171 Kft, 200 Bt. és 1 297 az egyéni vállalkozások száma.

Osztályuk mintegy 300 munkaadóval tart rendszeres, aktív kapcsolatot. Működési területeik között jellemző a gyógyszergyártás, feldolgozóipar, mezőgazdaság, fémfeldolgozás, építőipar, illetve a nonprofit szférában a szociális ellátás és az oktatás.

A regisztrált álláskeresők számának alakulása a járásban 2014-2018-ig.

TELEPÜLÉS	REGISZTRÁLT ÁLLÁSKERESŐK				
	2014.	2015.	2016.	2017.	2018. Q1
SZORGALMATOS	63	62	67	55	58
TISZADADA	202	140	129	129	156
TISZADOB	240	179	181	123	167
TISZAESZLÁR	341	357	300	222	271
TISZALÖK	405	371	281	277	295
TISZAVASVÁRI	978	859	806	889	857
Tiszavasvári Járás	2228	1966	1764	1695	1804
Munkaképes korú (fő)	18844	18800	18767	18550	18379
*Relatív mutató (%)	12	11	9	9	10

*Álláskereső/munkaképes korúak

A legfrissebb adatok alapján 2018. áprilisban 1728 fő, míg májusban 1619 fő volt a regisztrált álláskeresők száma, Tiszavasvári városban pedig 805 fő.

Iskolai végzettség szerinti megoszlás: Alapfokú iskolai végzettségű 1106 fő (62 %), középfokú 649 fő (35%), felsőfokú 30 fő (1,6 %). Az álláskeresők 71 százaléka szakképzetlen.

A fenti létszámból a 25 év alattiak száma 430 fő. Iskolai végzettségüket tekintve az arányok hasonlóak, sajnos ugyanúgy magas a csak alapfokú végzettséggel rendelkezők száma.

f) Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A fiatalok nyílt munkaerőpiacra történő elhelyezkedésének elősegítésére az Ifjúsági Garancia Rendszer (IGR) és a GINOP-5.2.1-14-2015-00001 keretében van lehetőség.

Az Ifjúsági Garancia rendszer célja, hogy a 25 év alatti nem foglalkoztatott fiatalok minél rövidebb időt töltsenek munkanélküliségben, inaktivitásban vagy tanulás nélkül, illetve hogy személyre szabott segítséget kapjanak a munkaerő-piaci helyzetük javításához.

A rendszer által nyújtott lehetőségeknek köszönhetően a szakképzetlen fiatalok visszatérhetnek a tanuláshoz, egy új lehetőséget kapnak a gazdaság igényeihez igazodó szakképesítés megszerzésére. A szakképzett fiatalok esetében a munkatapasztalat megszerzésére, illetve a versenyszférában történő elhelyezkedés segítésére helyeződik a hangsúly.

Az IGR azokat a 25 év alatti (15-24 év közötti) nem tanuló, nem dolgozó fiatalokat kívánja támogatni, akik esetében több segítő szolgáltatás és támogatás szükséges az elhelyezkedéshez, képzéséhez. Az IGR célcsoportjába mindazon fiatalok beletartoznak, akik álláskeresőként vagy egyéb módon (akár szolgáltatást, közvetítést igénylőként) nyilvántartottak a járási hivatal foglalkoztatási osztályán, illetve akkor is, ha a járási hivatal foglalkoztatási osztályán nyilvántartásban semmilyen módon nem szerepelnek még.

A foglalkoztatási szerv az IGR-en belül a fiatalok részére konkrét ajánlatot tesz, melyek az alábbiak lehetnek:

- támogatás nélküli foglalkoztatás,
- közvetítés,
- gyakornoki program (GINOP-5.1.4 és a GINOP-5.2.5 programok),
- nappali tagozatos támogatás nélküli oktatás
- fiatalok vállalkozóvá válási támogatása (GINOP-5.2.2-14 program),
- szolgáltatás, képzés, foglalkoztatás, vállalkozóvá válás, lakhatási támogatás (GINOP-5.2.1-14/1)

A GINOP-5.2.1-14/1 programban a 25. életévüket be nem töltött álláskereső – akiket az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart – az alábbi támogatásban részesülhetnek:

- Képzési költségek támogatása:
 - A tanfolyami díj 100%-os támogatása
 - A keresetpótló juttatás (a közfoglalkoztatási minimálbérrel megegyező összeg, jelenleg 81530.-Ft/hó!)
 - Utazási költség támogatása (bérletet kapnak)
- Foglalkoztatás bővítését szolgáló bértámogatás:

A támogatás mértéke a foglalkoztatót terhelő munkabér és a szociális hozzájárulási adó legfeljebb 70%-os támogatása. A támogatás időtartama legfeljebb 8 hónap támogatás 4 hónapos továbbfoglalkoztatási kötelezettség mellett.
- Bérek költség támogatás:

- 90 napos munkatapasztalat-szerzés céljából nyújtott támogatás. A támogatás mértéke a munkabér és a szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-os támogatása, a támogatás időtartama legfeljebb 90 nap.
- Bérköltség támogatás nyújtása a munkabér és a szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-a erejéig. A támogatás időtartama legfeljebb 6 hónap támogatás 3 hónap továbbfoglalkoztatási kötelezettség mellett.
- Alacsony iskolai végzettségű fiatalok esetében bérköltség támogatás nyújtása a munkabér és a szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-a erejéig. A támogatás időtartama legfeljebb 10 hónap támogatás 5 hónap továbbfoglalkoztatási kötelezettség mellett.
- Vállalkozóvá válási támogatás:
A támogatás a minimálbér összegéig nyújtható 6 hónap időtartamra.
- Lakhatási támogatás
Támogatás legfeljebb 12 hónapra adható a lakóhelyüktől távol munkát vállaló résztvevők lakhatásához, amennyiben létesített foglalkoztatási, illetve lakóingatlan bérleti jogviszonyuk megfelel a jogszabályi feltételeknek. E támogatás esetében szükséges, hogy a résztvevő ismerje a munkába járással összefüggő terhek csökkentését célzó támogatásokat, valamint a munkaerő-toborzás támogatásáról szóló 39/1998 (III.4.) Korm. rendeletben előírt feltételeket, mert azoktól eltérni nem lehet. A támogatással csak az álláskeresőként bevont IGR résztvevők támogathatók.

Az IGR szolgáltatási és támogatási programelem-kínálatából olyan segítő tevékenységek választhatók ki a résztvevő fiatalok számára, amelyek a képzést, a támogatott foglalkoztatást, a lakhatási támogatást, valamint a vállalkozóvá válást, illetve ezen támogatások igénybevételét segítik, továbbá azok a szolgáltatások, amelyek hozzájárulnak a résztvevő munkaerő-piaci esélyeinek javításához, személyes fejlődéséhez.

A járási hivatal foglalkoztatási osztálya és az álláskereső fiatal közös elképzelése alapján kerül sor az IGR megállapodás aláírására, ebben a dokumentumban rögzítik a lebonyolítás módját, az azzal kapcsolatos tudnivalókat, az elérendő cél érdekében vállalt kötelezettségeket. A fenti eszközöknek köszönhetően a következő eredményeket érték el járási szinten. Foglalkoztatásban Tiszavasvári lakhelyűek aránya 60 %, míg a képzés esetén 50 %.

A 2018-as tervszámok megvalósulása várhatóan magasabb lesz a 2017-es évitől.

Fiatalok (-25)	2015.	2016.	2017.	2018.Terv
GINOP 5.2.1	Létszám (fő)	Létszám (fő)	Létszám (fő)	Létszám (fő)
KÉPZÉS	117	55	183	127
Foglalkoztatási	159	93	145	155
Támogatást kapott (fő)	276	148	328	282

Ebben az évben mintegy 50 féle tanfolyam közül választhattak a tanulni vágyók, (természetesen a bemeneti feltételeknek megfelelően). Emellett a szakképzetlen dolgozni akarókat is 2-3 hónapon belül el tudták-tudják helyezni.

g) Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A TIVA-SZOLG. Kft. foglalkozik az önkormányzati saját fenntartású intézményekben foglalkoztatottak esetében a munkaügyi feladatok ellátásával a közmunkaprogramok koordinálásával. Ezen két társadalmi csoport intézményi alkalmazásának létszáma tekintetében azért nem rendelkezünk pontos adatokkal, mivel az, hogy ki milyen nemzetiségűnek vallja magát, illetve, hogy milyen az anyagi helyzete, olyan személyes adatok, amelyekről a TIVA-SZOLG. Kft. nem tájékozódhat a dolgozó felvételekor. Ezen kívül foglalkoztatásuk az önkormányzati költségvetési szerveknél is előfordul.

h) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén adatokkal nem rendelkezünk, célunk az esélyegyenlőség megvalósítása az ilyen típusú megkülönböztetés teljes kizárása, megelőzése.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) szabályozása alapján a magyar önkormányzati rendszer széles (tág) hatáskörű modell, azaz az Mötv. szerint a helyi önkormányzatok a helyi közügyek teljességét kötelesek ellátni. Helyi közügynek minősül a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátása, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek a megteremtése.

E széles hatáskörnek része a szociális szolgáltatások, valamint néhány pénzbeli és természetbeni ellátás biztosítása. Az Mötv. 13. § (1) bekezdése - 8. pontjában szerepel a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások - taxatíve tartalmazza az önkormányzat azon feladatait, melyeket működése során biztosítani kötelező.

Az ellátási kör szabályait szociális ellátások, valamint szolgáltatások esetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások esetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gytv.) tartalmazza.

Segélyfajták a támogatás gyakorisága szerint	Segélyfajták a juttatás módja szerint	
	Pénzbeli	Természetbeni
Járási Hivatal hatáskörébe tartozó ellátások:		
Rendszeres	- ápolási díj; - aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális	- közgyógyellátás; - egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

	segély); - időskorúak járadékát - tartós ápolást végzők időskori támogatása	
Rendkívüli		
Helyi önkormányzat képviselő-testülete hatáskörébe tartozó ellátások:		
Rendszeres	- lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadásokhoz nyújtott települési támogatás; - a gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás; - felsőoktatásban résztvevő diákok települési támogatása; - ápolási támogatás; - rendkívüli települési támogatás	-lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadásokhoz nyújtott települési támogatás; - a gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás;
Rendkívüli	- egyszeri támogatás; - a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó közüzemi díjhátralékhoz nyújtott települési támogatás; - gyógyászati segédeszközre fordított kiadásokhoz nyújtott települési támogatás; - rendkívüli települési támogatás	- köztemetés; - a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó közüzemi díjhátralékhoz nyújtott települési támogatás

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására jogosultak pénzbeli ellátásának **2** típusa van:

- **a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,**
- **a rendszeres szociális segély.**

A jogosultság megállapításának feltételei:

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

- a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.³

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	8722	384	4,4%
2009	8604	453	5,3%
2010	8472	309	3,6%
2011	8508	662	7,8%
2012	8487	620	7,3%
2013	8491	71	0,8%
2014	8409	79	0,9%
2015	8825	21	0,2%
2016	8719	23	0,3%

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresői száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	956	123	12,9%
2009	867	139	16,0%
2010	817	157	19,2%
2011	1128	230	20,4%
2012	1126	83	7,4%
2013	1015	71	7,0%

³ A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény

2014	934	79	8,5%
2015	862	82	9,5%
2016	766	73	9,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) Bérlakás-állomány

Tiszavasvári Város Önkormányzata tulajdonában jelenleg 86 db bérlakás van 33 db épületben.

Az önkormányzati bérlakások kategóriái hasznosításuk célját tekintve a következők:

- szociális helyzet alapján bérbe adható bérlakások,
- önkormányzati intézményben dolgozó munkavállaló részére bérbe adható munkaköri bérlakások,
- bérlőkijelölés alapján történő elhelyezésre szolgáló bérlőkijelölésű bérlakások,
- önkormányzati érdekből történő közérdekű feladatot ellátó személy részére bérbe adható bérlakások,
- piaci alapon bérbe adott bérlakások,
- térítésmentesen használatba adható vendéglakás
- TIVA-SZOLG Nonprofit Kft. részére saját feladatainak ellátásához biztosított lakás.

A lakásállomány - a hasznosításuk szerint - a következő módon alakul:

- Szociális bérlakások száma: 58 db
- bérlőkijelöléses bérlakások száma: 18 db
- Munkaköri bérlakások száma: 2 db
- Városi közérdekből bérbe adott bérlakások száma: 6 db
- TIVA-SZOLG Nonprofit Kft. részére saját feladatainak ellátásához biztosított lakás: 1 db

Jelenleg 23 db üres bérlakás van, melyek közül 13 db lakás a Tiszavasvári, Vasvári P. u. 6. szám alatti társasházban található. Ezen társasházban lévő lakások önkormányzati tulajdonúak, de Honvédelmi Minisztériumi (HM) bérlőkijelölésűek. Tekintettel arra, hogy a HM ezen üres lakásokra nem jelöl ki bérlőt, így az Önkormányzat, e lakások hasznosításáról nem tud dönteni. A HM bérlőkijelölésű lakások esetében a HM megfizeti az Önkormányzat felé az üresen álló lakások lakbérét.

7 db üres lakás az EFOP-1.2.11. „Esély otthon” elnevezésű nyertes pályázat keretében kerül felújításra 2018-ban.

A bérlakás állományból komfort fokozat szerint

összkomfortos lakás:	7 db,
komfortos lakás:	59 db,
félkomfortos lakás:	1 db,
komfort nélküli lakás:	19 db.

A lakásállomány egy része (56 db) a város központjában elhelyezkedő többszintes társasházban található, a többi lakás a településen elszórtan helyezkedik el.

Az önkormányzati bérlakások lakbérét a Képviselő-testület évente felülvizsgálja és annak mértékét önkormányzati rendeletben szabályozza az alábbiak szerint:

- a szociális lakások esetében a lakás komfortfokozatának megfelelően,
- a munkaköri, a bérlőkijelölésű, és a városi közérdekből bérbe adott bérlakások esetén, költségelven kerül megállapításra a bérleti díj, mely magasabb díjtétel, mint a szociális lakások díja.

Önkormányzati lakások nagyszámú értékesítésére 2008. évben került sor. 2011. óta jelentősen lecsökkent az önkormányzati lakásvásárlás, 2017. évben, valamint 2018. I. negyedévében összesen 3 db lakás került eladásra, elsősorban a lakásban lakó bérlők részére. Jelenleg 2 db lakás értékesítése van folyamatban.

A bérleti díj és egyéb díj hátralékok miatt jelentős az önkormányzat kintlévősége (2018. április 30.-i állapot szerint: 31.866.642 Ft). Ezzel összefüggésben folyamatos a fizetési felszólítások kiküldése, továbbá a jogcím nélküli lakáshasználók kilakoltatásának kezdeményezése iránti keresetek benyújtása. Az elmúlt évekhez viszonyítva megfigyelhető, hogy a bérlők lakbérfizetési hajlandósága jelentősen romlott. Díjhátralék miatt 5 bérlő jogcím nélküli lakáshasználóval szemben indult eljárás a Nyíregyházi Járásbíróságnál.

b) Szociális lakhatás

Az elmúlt években, az önkormányzati lakásállományban fokozatosan nő az alacsonyabb komfort-fokozatú önkormányzati lakások száma, mivel a bérlők egy része a bérlakás közműdíjait nem tudja megfizetni, így a közműszolgáltatók a szolgáltatást kikapcsolják, ezáltal a lakások komfort nélkülivé válnak.

Szociális lakás kiutalásáról Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő Testülete dönt a Szociális és Humán Bizottság javaslata alapján. A kiutalásnál figyelembe veszik, a lakásigénylő jövedelmi helyzetét, egy főre jutó jövedelmét, valamint életkörülményét, rászorultságát. A félkomfortos továbbá a komfort nélküli lakások lakbére olyan alacsony, hogy azokat a kis jövedelemmel rendelkezők is bérbe tudják venni.

c) Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A nem lakás célú helyiségek bérleti díját a Képviselő-testület évente felülvizsgálja és annak mértékéről határozatban dönt. A bérleti díjak egyedileg kerültek meghatározásra.

Az önkormányzati nem lakás célú helyiségek hasznosítása az alábbiak szerint történt:

- Az Ady E. u. 8. sz. alatti Térségi Szolgáltató Házban található 22 db iroda és 1 db tárgyaló, melyekből jelenleg ingyenes használatba van adva 3 db iroda a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, a Magyar Vöröskereszt, és a Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ Támogató Szolgálatára részére. A többi helyiség bérbeadás útján van hasznosítva négy bérlő részére. Az épület földszinti részében a Vasvári Pál Múzeum működik.
- A Városháza tér 4. sz. alatti Polgármesteri Hivatal külön bejáratú épületrészében 10 db iroda van, melyből 7 db iroda van bérbe adva három bérlő részére. A Polgármesteri Hivatal főépületében 1 db iroda bérbeadás útján van hasznosítva, az épület földszinti részének nagy részén és 2. emeletén a Járási Hivatal működik.
- A Báthory u. 6. szám alatti irodaház jelentős része a Városi Kincstár ingyenes használatába van adva. Az épületben található helyiségekből további 3 db helyiség ingyenesen – a Tiszavasvári Fúvószenekari Alapítvány, a Tiszavasvári Polgárőr Egyesület és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat által - 1 db helyiség pedig bérbeadás útján van hasznosítva. Az ingatlanhoz tartozó udvar és raktárhelyiségek a TIVA-SZOLG Nonprofit Kft. által vannak ingyenesen használva.
- A Bethlen u. 2. sz. alatti Civil Házban lévő helyiségeket három bérlő használja.
- A Kossuth u. 12. sz. alatti 1 db tároló helyiség bérbe van adva, míg a Kossuth u. 2 sz. alatti helyiség jelenleg nincs bérbeadás útján hasznosítva, raktárként funkcionál.
- A Vasvári P. u. 6. szám alatti 2 db gépkocsi tároló magánszemélyek részére van bérbe adva.
- További 4 db önkormányzati nem lakás célú helyiség, ill. ingatlan bérleményként van hasznosítva (Gépállomás u. 3.; Munkaügyi Központ-Báthory u. 2.; Városi Piac, Ifjúsági Tábor)
- a Vasvári P. u. 110. sz. alatti helyiség (200m²) egy része (20m²), mint fiókposta a Magyar Posta ingyenes használatába van adva, fennmaradó részének átadása közfeladat ellátása miatt folyamatban van.

d) Elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Nincs adat.

e) Lakhatást segítő támogatások

A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez **települési támogatás nyújtható** a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez. A Képviselő-testület a villanyáram-, víz- és

gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, csatornahasználat és szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy albérleti díjhoz, közös költséghez (továbbiakban együtt: közüzemi számla) települési támogatást nyújt annak a személynek, aki

a) minimum 3 – a kérelmező bejelentett lakcímével vagy tartózkodási helyével megegyező fogyasztási helyre vonatkozó - közüzemi számlával rendelkezik és családjában az egy főre számított jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át; egyedül élőnél az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át,

b) minimum 2 – a kérelmező bejelentett lakcímével vagy tartózkodási helyével megegyező fogyasztási helyre vonatkozó - közüzemi számlával rendelkezik és családjában az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át; egyedül élőnél az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át,

c) csak 1 - a kérelmező bejelentett lakcímével vagy tartózkodási helyével megegyező fogyasztási helyre vonatkozó - közüzemi számlával rendelkezik és családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, egyedül élőnél az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át,

és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.⁴

f) Eladósodottság

Komoly problémát jelent napjainkban az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű lakosság körében. Tiszavasvári Város Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételéről, a fizetendő térítési díjakról szóló **3/2018. (III.1.) önkormányzati rendeletben** a Képviselő-testület települési támogatást nyújthat a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó közüzemi díjhátralék összegének megfizetéséhez, annak akinek

15. § (1)

a) a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, egyedül élőnél az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át, és

b) a kérelem benyújtását megelőzően legalább 50.000 Ft közüzemi díjhátraléka halmozódott fel, amelyet önerőből nem tud kiegyenlíteni, vagy annak megfizetése a kérelmező megélhetését súlyosan veszélyeztetné.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a települési támogatás legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege, de nem haladhatja meg a tényleges költség mértékét.

(3) Az (1) bekezdésben szabályozott támogatás ugyanazon lakásra egy naptári évben legfeljebb egy alkalommal állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

⁴ Tiszavasvári Város Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2018. (III.1.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételéről, a fizetendő térítési díjakról

(4) A lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó közüzemi díjhátralék összegének megfizetéséhez nyújtott települési támogatást természetbeni támogatás formájában, a közüzemi szolgáltatóhoz történő utalással kell nyújtani.

(5) A lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó közüzemi díjhátralék összegének megfizetése iránti kérelmet e rendelet 2. melléklete szerinti formanyomtatványon kell benyújtani.

16. § A lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó közüzemi díjhátralék összegének megfizetéséhez nyújtott települési támogatás megállapításának és folyósításának további feltétele, hogy a kérelem benyújtója, az ellátás jogosultja, lakókörnyezetének rendezettségét biztosítsa.

g) Lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A városban néhány külterületi lakóház van, például a Soproni úton, illetve a Petőfi út környékén, valamint a Tiszavasvári-Józsefháza felé vezető főút mellett, ezek általában, részben közművesítettek. A közoktatás, egészségügyi és kulturális közszolgáltatások, valamint a szociális ellátások köre az Esélyegyenlőségi Program többi részében, az egyes célcsoportoknál kerülnek részletes kifejtésre.

Műszaki, infrastrukturális közszolgáltatások közül a szociális bérlakások helyzete a mélyszegénységben élők helyzetelemzésénél kerül megtárgyalásra.

A közüzemi szolgáltatások közül az energiaellátás a városban jónak mondható, mivel a közintézmények 100%-a számára biztosított és a magánlakások mindegyike számára elérhető. Tiszavasvári víziközmű rendszer üzemeltetését 2013. január 01-től a Hajdúkerületi és Bihari Víziközmű Szolgáltató Zrt. végzi.

A közlekedés (tömegközlekedés, vasút) témaköre az Esélyegyenlőségi Program stratégiai környezet bemutatása részében kerül részletes kifejtésre.

A hírközlés és postai szolgáltatás területét vizsgálva elmondható, hogy az információ több csatornán keresztül jut el a városban élőkhez. Egyrészt a kb. 3800 háztartásba ingyenesen eljutó városunk helyi közéleti lapja, a Vasvári Hírmondó által, másrészt a Városi Televízió működésének eredményeképpen. A város központi részén működő posta teljes körű postai szolgáltatást nyújt az itt élők számára. Továbbá 2011. október 1. napjától a Magyar Posta Zrt. az önkormányzat által ingyenesen használatába adott épületben postai kirendeltséget működtet hetente egy alkalommal a Büdi városrészen élők számára.

Kommunális szolgáltatások:

A Képviselő-testület a 277/2015. (XII.17.) Kt. számú határozatában úgy döntött, hogy a Városi Köztemető üzemeltetését 2016. január 1-jétől Tiszavasvári Város Önkormányzata látja el a TIVA-SZOLG Kft. útján. A TIVA-SZOLG Kft.-t a Képviselő-testület 15 évi időtartamra, azaz 2030.12.31. napjáig bízta meg a temető üzemeltetésével, illetve a kegyeleti közszolgáltatások ellátásával.

2014. július 1. napjától a települési hulladék gyűjtését, elszállítását az Észak-Alföldi Környezetgazdálkodási Kft, mint közszolgáltató, alvállalkozó bevonásával, a Térségi Hulladék-Gazdálkodási Kft. útján végzi. Továbbá a közterületen lévő 5 m³-es hulladékgyűjtő

konténerek ürítését, és elszállítását egyéni vállalkozó, Kompár László végzi, külön szerződés alapján.

A közterületek tisztántartását, és a zöldterületek, parkok fenntartását és kezelését a városban a TIVA-SZOLG Kft. végzi, ahol közmunkaprogram keretében kerül sor a feladatok ellátására.

A településén a lakosság kéményseprője a katasztrófavédelem: BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Gazdasági Ellátó Központ Kéményseprőipari Igazgatóhelyettesi Szervezet. A gazdálkodó szervezetek körében pedig az alábbi szolgáltatók végeznek kéményseprést: Abakémény Kft., Kéményseprőipari Kft., Országos Kémény Ellenőrző Szolgáltató Kft., Zemplén - Idegenforgalmi Szálloda és Vendéglátó Kft.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) A telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Tiszavasvári külterületein két romatelep található. Az egyik telep a büdi városrészen, míg a másik a nyíregyházi út melletti területen helyezkedik el. Az előbbieket büdi romáknak, míg az utóbbiakat széles úti vagy majorosi romáknak nevezzük.

Sajnos tényként állapíthatjuk meg, hogy korábban, főként a roma lakosság részére állami szociális támogatásból felépített lakásokból szinte teljesen lepusztították, tönkretették vagy csak egyszerűen értékesítették a mosdókat, kádakat, wc kagylókat. A majorosi roma lakóingatlanok nagy része sem mellékhelyiséggel, sem pedig fürdőszobával nem rendelkezik. Általánosságban megállapítható, hogy nagyon kevés majorosi roma lakásba van bevezetve a vezetékes ivóvíz és a szennyvíz, és még kevesebb lakástulajdonos van, aki rendszeresen fizeti is a szolgáltatási díjat. Köztudomású tény, hogy ezen személyek többsége rendszertelenül, esetenként tisztálkodik sőt, emberi szükségleteiket gyakran az udvaron, rosszabb esetben az utcán végzik el. A tisztálkodáshoz, főzéshez szükséges minimális vizet pedig a környéken található közkifolyókból biztosítják.

A fertőző betegségek terjedésének fent említett kiváltó okok mellett egy másik jelentős tényezője az, hogy mind az érintett közterületeken, mind pedig a szóban forgó lakóházakban és azok udvarán jelentős mennyiségű háztartási hulladékot halmoznak fel az érintettek. Az önkormányzat civil szervezetek bevonásával több alkalommal is intézkedett ezen területek kitakarításáról. Érdemes megjegyezni, hogy habár az önkormányzat több szemétgyűjtő konténert is biztosít a szóban forgó közterületeken, azonban sajnálattal állapítható meg, hogy nagyon sokszor nem ebbe gyűjtik a hulladékot, hanem a gyűjtőkonténerek mellé borítják ki, vagy közterületen dobálják el, esetleg egyáltalán nem gyűjtik.

Évtizedek óta megoldatlan problémát jelent folyamatosan az a köztudomású tény, hogy néhány család a szükséges építési engedélyek megléte nélkül, saját maguk által illegálisan épített ún. „putriban” lakik. Jellemző ezekre az építményekre, hogy nincsenek közművesítve, gyakran épületbontásból megmaradt vályogtéglák felhasználásából épültek, lakhatásra valójában alkalmatlanok és életveszélyesek. Talán csak a szerencsének köszönhető, hogy még nem omlottak össze ezen összetákolt építmények és nem történt ebből adódóan súlyos, akár

halállal végződő baleset. A nem megfelelő lakókörnyezetben sajnos nagyon nehezen szocializálhatóak, nevelhetőek és taníthatóak a gyermekek. A közművek teljes hiánya miatt sem a tisztálkodásuk, sem az otthoni meleg étkeztetésük, sem pedig a mindennapi tanulásuk nem megoldott, amely elfogadhatatlan a mai világban.

Az adott terület tisztasági szempontból történő rendbetételét nehezíti meg, hogy számos régi vályogvető-gödör található a Széles és Keskeny utcák közötti területeken, melyek csapadékosabb időben megtelnek vízzel, így szinte lehetetlen feladat megtisztítani azokat az évtizedek óta felhalmozódott kommunális hulladéktól és az elszaporodott rágcsálóktól.⁵

b) A telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A telepeken élő roma lakosokat csak a közmunkaprogram keretében tudják foglalkoztatni, mivel az alacsony iskolázottságnak köszönhetően szakképzetlenek. A közfoglalkoztatást a 3.2 c) részben részletesebben kifejtettem.

A 2017-es évben megállapított hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek száma:

Megnevezés	Összesen
Hátrányos helyzetű gyermekek száma:	91
- ebből a szülők alacsony iskolai végzettsége miatt:	38
- ebből a szülők alacsony foglalkoztatottsága miatt:	7
- ebből az elégtelen lakókörnyezet miatt:	46
Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:	1557
- ebből a szülők alacsony iskolai végzettsége miatt:	1541
- ebből a szülők alacsony foglalkoztatottsága miatt:	43
- ebből az elégtelen lakókörnyezet miatt:	1538
Családok száma, melyekben hátrányos helyzetű gyermekek élnek:	56
Családok száma, melyekben halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek:	509

c) Szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A városban vannak olyan utcák, ahol jelentős számban élnek mélyszegénységben élők és/vagy roma emberek, ilyenek például: Keskeny utca, a Szarvas, az Erdő, Madách, Őz, Kis, Gépállomás, valamint a város keleti részén Fehértói, Vasút, Benczúr, Kőrösi Csoma Sándor utcák. A város nyugati részén a Csontváry, Déryné, Bereznai utca.

⁵ Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő-testületének a cselekvési terv a roma emberek társadalmi beilleszkedésének elősegítéséről szóló 50/2014. (II.20.) Kt. számú határozata

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A ROJKÓ-MED Kft. 2018. július 01. napjától vette át a Tiszavasvári Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft.-től a járóbeteg szakellátás működtetését Tiszavasvári város, valamint a Tiszavasvári közigazgatási területein.

Működtetése állami normatívából, kiegészítő normatív támogatásból, önkormányzati kiegészítő támogatásból történik.

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés jónak mondható, mivel 6 háziorvos, valamint 3 gyermekorvos és 3 fogorvos tevékenykedik a városban

A központi orvosi ügyelet 2012. július 1. óta vállalkozási formában működik a városban, az ügyeleti ellátás szintén a ROJKÓ-MED Kft.-vel kötött szerződés alapján biztosított.

Tiszavasváriban Járóbeteg Szakrendelő működik, amely 87 szakorvosi órában biztosítja a betegek ellátását. Ez a kapacitás a lakosságszám alapján indokolt óraszámotól nagymértékben elmarad.

A járóbeteg szakellátás alacsony kapacitása az egész megyében jellemző, messze elmarad nemcsak az országos, de a régió másik két megyéjének átlagától is.

A ROJKÓ-MED Kft. szakorvosi járóbeteg-ellátásának működési területe: Tiszavasvári, Tiszalök, Szorgalmatos, Tizadada, Tizadob, Tizsaeszlár közigazgatási területei.

Járóbeteg szakellátás (szakorvosi és nem szakorvosi óra/hét)

Szakterület	Heti Szakorvosi óraszám	Heti Nem szakorvosi óraszám	Összesen (óraszám)
A JÁRÓBETEG SZAKRENDELŐ által nyújtott szolgáltatások (Vasvári P. u. 6.)			
Belgyógyászat	18	-	18
Sebészet	8	-	8
Szülészeti-nőgyógyászat	14	-	10
Fül-orr-gégegyógyászat	10	-	10
Szemészet	8	-	8
Bőrgyógyászat	5	-	5
Urológia	6	-	6
Reumatológia	10	-	10
Képalkotó diagnosztika és radiológiai terápia	8	-	8
Fogászati röntgen	-	17	17
A REHABILITÁCIÓS TEAM KFT. által nyújtott szolgáltatások: (Nyárfa utca 4.)			
Fizioterápia (Nyárfa utca 4.)	-	19	19
Gyógytorna	-	7	7

A járóbeteg szakellátás esetén az OEP által meghatározott TVK (teljesítmény volumenkorlát) alapján történik a finanszírozás, mely szerint 2 hónapos eltéréssel –utófinanszírozással– történik a kifizetés.

A fogászati röntgen szolgáltatás heti 17 órában történik a Vasvári P. u. 6. szám alatt.

Tiszavasvári Önkormányzata 1998-ban hozta létre a Járóbeteg Szakrendelőt. A Szakrendelő ellátási kötelezettsége nemcsak Tiszavasvári közigazgatási területére, hanem Tiszalök, Tiszadada, Tiszadob, Tiszaeszlár és Szorgalmatos települések lakosaira is kiterjed. Így mindösszesen 29.000 fő egészségügyi szakellátását kell biztosítani.

b) Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az önkormányzat szervezésében működik az éves kötelező **tüdőszűrés** megszervezése, városi és iskolai egészségnap, látás-és hallásvizsgálat, és eseti jelleggel egyéb vizsgálatok végzése pl.: ingyenes hallás- és látásvizsgálat. A városban működő Védőnői Szolgálat is tevékenyen részt vesz a szűrővizsgálatok végzésében, mivel a védőnők munkájuk minden színterén törekednek az egészséges életmód népszerűsítésére, propagálják a betegségek megelőzését célzó szűrővizsgálatok igénybevételét. Közreműködnek az egyes iskolai egységek egészségnapi rendezvényén előadások, ételkóstolók, bemutatók tartásával, szűrővizsgálatok végzésével.

A helyszíneken vércukor, koleszterin, testsúly, testmagasság, testzsír-százalék méréseket végeznek, s az eredményeket értékelve igyekeznek életmódbeli tanácsokat adni. A városi egészségnapon Tiszavasváriban és Szorgalmatoson szűrővizsgálatokat végeznek, értékelnek, egészségnevelést tartanak. A kiszűrt személyeket szakrendelésekre küldik, s ha lehetőség van rá, nyomon követik az páciens.

A védőnői munka bővült a **méhnyakrák szűréssel**. Ezt a feladatot egy gyakorlati továbbképzés teljesítése után végezhetik a védőnők, 2012-ben már 3 védőnő is csatlakozott ehhez a szűrő mintaprogramhoz, 2018-ban újabb védőnői csatlakozások esedékesek. A szolgáltatás igénybevételére jogosultak helyben, térítésmentesen vehetik igénybe ezt a szolgáltatást. Tiszavasváriban viszonylag magas arányban élnek ezzel a lehetőséggel a nők. A szűrés a Védőnői Szolgálat épületében zajlik, egy erre a célra kialakított helységben. Az óvodás korú gyermekek szűrővizsgálata –mely státuszvizsgálatok 3,4,5,6 éves korban esedékesek-, továbbra is a védőnői tanácsadóban történik.

c) Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A **fizioterápia** a reumatológiai szakrendeléssel szoros együttműködésben dolgozik. A Rehabilitációs Team Szolgáltató Kft. és a Tiszavasvári Város Önkormányzata a fizioterápia (fizikoterápia, gyógytorna) vonatkozásában is egészségügyi feladat ellátási szerződést kötött. A személyi és tárgyi feltételeket a Rehabilitációs Team Kft. biztosította. Az OEP finanszírozást – a havonta felmerülő programkövetési díj csökkentett összegével – a Rehabilitációs Team Kft. kapja közvetlenül, emellett az önkormányzat havi 300.000 Ft kiegészítést ad a feladatellátás vonatkozásában.

A **gyógytorna** szintén a reumatológiai szakrendeléssel szorosan együttműködve látja el a betegeket.

A Rehabilitációs Team Kft. 2017. decemberében kezdeményezte leválását az Egészségügyi Kft.-ről, mellyel egyidőben óraszám módosításra is sor került esetünkben. Jelenleg a gyógytorna heti 7 órában, a fizioterápia heti 19 órába áll a gyógyulni vágyók rendelkezésére. Ezen szolgáltatások finanszírozása OEP támogatásból történik. Mindkét szolgáltatást a Rehabilitációs Team Kft. biztosítja jelenleg is, azzal a változással, hogy a Rehabilitációs Team Kft. 2018. február 1.-e óta önálló szolgáltatóként végzi tevékenységét, így az Egészségügyi Kft.-nek a továbbiakban már nincs tovább számlázási feladata a szolgáltatást végzővel szemben.

d) Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Tiszavasvári Város Közétkeztetési KHT 2007. július 1.-én alakult, 3 főzőkonyhával, és 8 tálaló konyhával. 2008. szeptember 23-án átalakult a cég, neve Tiszavasvári Város Közétkeztetési Nonprofit Kft lett. A Képviselő Testület és a Kft. megállapodást kötött az óvodai és iskolai gyermekétkeztetés biztosítására, az intézmények által megrendelt főzési adagszám előállítására.

A Kft. a kiemelten közhasznú tevékenységét az egészségmegőrzés, a betegségmegelőzés területén, a speciális, egyes betegcsoportokhoz, illetve érzékenységre tekintettel összeállított étrenddel segíti (cukorbeteg, tejfehérje, tej - tojás érzékenyek stb.).

Az étlapok összeállításánál biztosítják a korcsoportonként szükséges napi tápanyag bevitelt (kcal, fehérje, zsír, szénhidrát), figyelembe véve az idényszerűséget, a változatosságot. A diétás közétkeztetést orvosi igazolás mellett vehetik igénybe náluk a gyerekek. 1 fő dietetikust alkalmaznak, akinek feladata a tejfehérje, liszt-érzékeny, és cukorbeteg gyerekek és felnőttek számára a menü összeállítása. A diétás közétkeztetést orvosi igazolás mellett vehetik igénybe náluk a gyerekek.⁶

Intézmény neve:	Szakközépiskola	Egyesített Óvodai Intézmény	Kabay János- Vasvári Pál Iskolai Egység		Gimnázium	Alapítvány Iskola		Alapítvány Óvoda
Korcsoport:	15-18 éves korcsoport	4-6 éves korcsoport	7-10 éves korcsoport	11-14 éves korcsoport	15-18 éves korcsoport	7-10 éves korcsoport	11-14 éves korcsoport	4-6 éves korcsoport
Étkezést igénybevevők száma (fő)	52	360	377	298	60	234	202	183
Szakorvos által igazolt diétás étkeztetést igénylők száma (fő)	0	12	2	3	1	1	2	0

⁶ Forrás: Tiszavasvári Közétkeztetési Nonprofit Kft. honlapja (www.etkeztetes-tv.hu)

Teljesített, szakorvos által igazolt étkeztetés száma saját főzőkonyha által (fő)	0	12	2	3	1	1	2	0
Az igényelt diéta típusainak meghatározás a (fő)	0	1 fő tejfehérje mentes, 2 fő tej- tojásmentes , 1 fő tej- tojás- banán, 1 fő tej- tojás- banán- dinnye, 1 fő tej- tojás- banán- csokoládé, 1 fő tej- tojás- banán- csokoládé- kiwi, 4 fő laktózment es, 1 fő diabétesz	1 fő tej-tojás- banán, 1 fő laktóz	2 fő glutén, 1 fő tej	1 fő glutén	1 fő tejfehérje	2 fő tejfehérje	0

e, Sportprogramokhoz való hozzáférés⁷

A testnevelés és a sport jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi – fizikai nevelésében, a személyiség formálásában. A sport koncepcióban megfogalmazott alapcél megvalósításának középpontjába az iskolai testnevelést, a szabadidősportot helyezi, miszerint az iskolai testnevelés órákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon kell rászoktatni a fiatalokat, hogy igényük legyen természetes mozgásszükségeik kielégítésére, kialakuljon náluk az aktív mozgás iránt való igény.

f) Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 86. §-a alapján Tiszavasvári Város Önkormányzata – 10.000 fő állandó lakosok száma felett- az alábbi szociális alapszolgáltatásokat **köteles biztosítani**:

- étkeztetés,
- a házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- nappali ellátás

⁷ Forrás: Tiszavasvári Város Sportkonceptiója

2009. január 1. napjától a támogató szolgáltatás és közösségi ellátás, 2010. január 1. napjától a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás is kikerült a kötelező feladatellátás köréből.

Minden települési önkormányzat köteles biztosítani az étkeztetést, házi segítségnyújtást. Továbbá állandó lakosságszámtól függetlenül a települési önkormányzat a családsegítést, ha polgármesteri hivatalt működtet vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van.

Az állandó lakosságszámtól függően az a települési önkormányzat, amelyiknek területén háromezernél több lakos esetén a korábbi mellett csak idősek nappali ellátását nyújtó intézményi szolgáltatást, illetve ha tízezernél több állandó lakos él, mindezeket túl nappali ellátást szolgáló intézményt, szolgáltatást köteles működtetni.

Tiszavasvári Városban jelenleg a **Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központján** (rövidített nevén: Kornisné Központ) keresztül az alábbi ellátási formák működnek: étkeztetés, házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a családsegítés, a támogató szolgálat, a nappali ellátás keretében az idősek klubja, idősek otthona, és fogyatékosok otthona. Nem kötelező ellátásként biztosított: az idősek otthona, a fogyatékosok otthona, támogató szolgálat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

g) Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nincs adat.

h) Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Tiszavasvári Város Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételéről, a fizetendő térítési díjakról szóló 3/2018. (III.1.) rendeletének 9. mellékletében határozta meg a Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások valamint azok térítési díjait. A támogató szolgálat szállítási tevékenységének térítése esetén különbséget tesz szociálisan rászoruló és nem rászoruló személyek között.

Szolgáltatás		Székhely/Telephely	Férő-hely	Ellátási terület	Térítési díj
9.1	Támogató szolgáltatás Szállítási tevékenység Szociálisan rászorulóknak esetében	4440 Tiszavasvári, Ady 8. sz.,		Tiszavasvári, Tiszalök és Tiszaújváros Városok, Tiszadada, Tiszadob, Szorgalmatos Községek közigazgatási területe	45,-Ft/ szállítási kilométer
9.2	Támogató szolgáltatás Szállítási tevékenység	4440 Tiszavasvári, Ady 8. sz.,		Tiszavasvári, Tiszalök és Tiszaújváros	180,-Ft/ szállítási

	Szociálisan nem rászorulóknak esetében			Városok, Tiszadada, Tiszadob, Szorgalmatos Községek közigazgatási területe	kilométer
--	---	--	--	--	-----------

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) Közösségi élet színterei, fórumai

Városi Televízió

Az immár 2006. óta működő Városi Televízió, amelynek adásából tájékozódhatnak a városban élők a testületi ülésekről, a városi rendezvényekről, az iskolai ballagások időpontjáról, láthatnak vallási, felekezeti műsorokat, sport közvetítéseket, köztisztelőben álló személyekkel készített riportokat, tájékoztatókat.

Vasvári Hírmondó⁸

Városunk időszaki lapja 1989 óta gondoskodik a városban élők havi rendszerességgű tájékoztatásáról. A lap kiadásáért Tiszavasvári Város jegyzője felel. A közeleti lap ingyenes és célja a lakosság széles köre részére nyújtson hiteles, pontos és rendszeres tájékoztatást Tiszavasvári Város Önkormányzatának tevékenységéről, a város társadalmi, gazdasági, tudományos, kulturális és sport életéről, valamint a várost érintő, más településeken történő jelentős eseményekről.

Fontos célkitűzés a városi lap mindkét változatának esetében, hogy folyamatosan segítse elő a társadalmi jelenségek közötti összefüggések megértését, és mozgósítson társadalmi cselekvésre, ezen kívül közösségépítő szerepet is töltsön be a város életében.

Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár⁹

Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 17/2016. (I.27.) Kt. sz. határozatában döntött 2016. április 1-jétől a Művelődési Központ és Könyvtár valamint a Vasvári Pál Múzeum intézmények jogutóddal történő megszüntetéséről, és az Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár intézmény létrehozásáról.

Találkozások Háza

Az intézmény vezető szerepet tölt be a város közművelődésében a szórakoztató rendezvények, könnyű-és komolyzenei koncertek, városi ünnepek, kiállítások, a

⁸ Forrás: Tiszavasvári Város Önkormányzata időszaki lapja Szervezeti és Működési Szabályzatának megalkotásáról szóló 151/2017.(VI.29.) Kt. számú határozata

⁹ Forrás: Tiszavasvári Város Kulturális Konceptiójáról szóló 95/2011.(IV.21.) Kt. számú határozat

hangversenyek, felnőtt- és gyermek színházi produkciók, nemzeti ünnepek szervezésében. Ezen kívül konferenciaközpont és kiállító tér, amely adottságait kihasználva a sokszínű kulturális élet színtere és egyben funkcióhoz kötődő szolgáltatások működtetője.

Befogadója tanfolyamoknak, civil szervezeteknek, művészeti csoportoknak, vallási - és politikai eseményeknek. Ezen kívül teret biztosít a különböző vendéglátó- és kereskedelmi tevékenységeknek.

A művelődési központ a különböző kultúraterületek szinte mindegyikén igyekszik a lakosság elvárásainak megfelelni.

Az intézmény élő kapcsolatot alakított ki a település és a kistérség óvodáival, iskoláival, amatőr művészeti csoportokkal és civil szervezetekkel. Rendezvényeik szervezésében és látogatottságában mindannyian fontos szerepet töltenek be.

Városi Könyvtár¹⁰

A könyvtár szolgáltatásait nemcsak a város lakossága veszi igénybe, hanem a környékbeli kisebb települések polgárai is, vagyis könyvtárunk a kistérség központi könyvtára. Mint általános gyűjtőkörű városi, nyilvános közművelődési könyvtár nagy szerepet vállal a társadalom különböző rétegeinek szépirodalmi, szakirodalmi és információs ellátásában.

A könyvtárárpület jó lehetőséget kínál arra, hogy könyvtári programokat, rendezvényeket szervezzenek valamennyi korosztály számára.

2011. márciusától megújult a büdi városrészben található I. számú Fiókkönyvtár szolgáltatása, ahol új lakossági szolgáltatások igénybevételére nyílik lehetőség: faxolás, nyomtatás, szkennelés, fénymásolás.

Vasvári Pál Múzeum¹¹

1963 óta működik a Vasvári Pál Múzeum. Kezdetben elsősorban a helytörténeti emlékek után kutattak, majd az 1980-as évektől gyűjtőkörüket kiterjesztették a természettudományok és a régészet területére is. Archiválták a világhírű Alkaloida gyógyszergyár működésére és történetére vonatkozó dokumentumokat. Ma a múzeumi gyűjtemény mintegy 7000 régészeti, 3000 néprajzi, helytörténeti tárgyból és jelentős adattárból áll.

A Vasvári Pál Múzeum 2014-től új épülettel, közel 500 négyzetméter állandó és időszakos kiállító térrel bővült. A Nyíri mezőség leleteit bemutató új interaktív régészeti, Szabolcs-Szatmár- Bereg Megye Orvos és Gyógyszerészet történetét valamint Kabay János feltaláló és az általa alapított Alkaloida Gyár történetét bemutató új kiállításokkal bővült a múzeum kiállításainak száma.

¹⁰ Forrás: Tiszavasvári Város Kulturális Koncepciójáról szóló 95/2011.(IV.21.) Kt. számú határozat

¹¹ Forrás: Tiszavasvári Város Kulturális Koncepciójáról szóló 95/2011.(IV.21.) Kt. számú határozat, www.vasvaripalmuzeum.hu

Civil szervezetek és művészeti csoportok¹²

Városunkban több mint 30 civil szervezet és művészeti csoport van bejegyezve. Ezek közül sajnos, csak néhány az, amely aktívan kapcsolódik a város kulturális életéhez tevékenysége során.

Városunk közművelődésében a Vasvári Pál Társaság, a Nagycsaládosok Országos Egyesületének helyi szervezete, a Szabadidős Programszervező Egyesület, a Tinitanoda Művészeti Egyesület és a nyugdíjasklubok vállalják a legnagyobb szerepet.

Civil Ház¹³

A Házban működik a NOE Tiszavasvári Nagycsaládosok Egyesülete és a Tiszavasvári Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft. irodája. Az épület széleskörű szolgáltatást kínál: rendezvények, konferenciák, képzések, tréningek megtartására van lehetőség.

b) Közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A városban magas a romák aránya, az etnikai konfliktusok előfordulnak. A konfliktusok megoldásába a rendőrség, illetve a településen működő polgárőrség bevonása szükséges.

c) Helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezetének Tiszavasvári Területi Szervezete¹⁴

Tiszavasváriban önkéntesek is segítik a Vöröskereszt munkáját – a rendezvények szervezésébe, lebonyolításába többen bekapcsolódnak –, akiket minden területen bevonnak a feladatokba, például véradásszervezésbe, ifjúsági munkába, versenyekbe, stb.

Az önkéntesek közreműködnek a rendezvények lebonyolításában, egészségnapok szervezésében, önkéntes véradók toborzásában is.

Tiszavasvári Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata

A 18/2016.(XII.13.) RNÖ sz. határozat alapján az oktatás-nevelés színvonalának emelése érdekében 2016. december hónapban a Tiszavasvári Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata támogatást biztosított az alábbiak szerint:

- Magyarországi Magiszter Alapítvány Általános Iskola Tiszavasvári, Tiszavasvári Tagintézménye részére 50.000. Ft;
- Magyarországi Magiszter Alapítvány Óvoda (Tiszavasvári) 100.000.-Ft;
- Egyesített Óvodai Intézmény Tiszavasvári- Minimanó Óvoda 50.000.-Ft;
- Tiszavasvári Általános Iskola Kabay János Iskolai Egység 50.000 Ft;

¹² Forrás: Tiszavasvári Város Kulturális Koncepciójáról szóló 95/2011.(IV.21.) Kt. számú határozat

¹³ Forrás: Tiszavasvári Város Kulturális Koncepciójáról szóló 95/2011.(IV.21.) Kt. számú határozat

¹⁴ Forrás: Magyar Vöröskereszt

- Tiszavasvári Általános Iskola Vasvári Pál Iskolai Egység 30.000.-Ft.

A támogatásokat minden esetben a halmozottan hátrányos gyermekek oktatására, nevelésére, felzárkóztatására segítségül szolgáló eszközök beszerzésére fordították, mint pl: fejlesztő csomagok, szépirodalmi, illetve egyéb könyvek, rajzlap, színes ceruza stb.

A roma nemzetiségi önkormányzat a 8/2018. (V.3.) határozata alapján támogatta a tiszavasvári büdi részén megrendezésre kerülő gyermeknapi rendezvény keretein belül megvalósuló sportnapot, roma napot, 30.000.-Ft összeggel.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Tiszavasvári Város Önkormányzata együttműködési megállapodást kötött a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, aki a roma nemzetiség érdekképviselőjét látja el városunkban. A mélyszegénységben élők, a romák többsége a társadalom peremén él, helyzetük halmozottan hátrányos, jellemző rájuk az alacsony iskolázottság szintje, magasabb munkanélküliségi arány.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Mélyszegénységben élők egészségügyi állapotának romlása	Egészségügyi vizsgálatok, prevenció- és szűrőprogramok szervezése, ingyenesen elérhető szolgáltatások bővítése a városban önkormányzati vagy pályázati forrásból nőgyógyászati, gyermekgyógyászati fejlesztés, és addiktológia helyben
Felzárkóztatás lehetőségének megteremtése	Háztartásvezetési-, családfenntartási tanácsadás, előadások lehetőségének biztosítása, Életvezetési Klub a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál
Szakképzetlen munkanélküliek magas száma	Továbbképzések, átképzések, foglalkoztatási támogatások igénybevétele
Szabadidő kihasználatlanság	Közösségi Ház felújítása, bővítése (közösségi kert kialakítása, klubok létrehozása), gyermekfelügyelet biztosítása, prevenció rendezvények összehangolása
Sportra való nevelés hiánya	Új sportlétesítmény létrehozása, ingyenes sportolási lehetőségek biztosítása rendezvények szervezése
Közösségi együttélés elősegítése	Többfunkciós közösségi tér kialakítása (játszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark),

	intézmények látogatása, kulturális programokon részvétel
--	--

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A település és Magyarország jövőjét a gyermekek jelentik. Tiszavasvári eddig is, és a jövőben is arra törekszik, hogy a gyermekek születésüktől kezdve biztonságban és minél szélesebb körű ellátásban részesülve nevelkedjenek.

Tiszavasváriban a lakónépesség száma 2016. december 31. napján: 12.683 fő, ebből

- 0-3 évesek száma: 685 fő
- 4-6 évesek száma: 448 fő
- 7-14 évesek száma: 1291 fő
- 15-18 évesek száma: 662 fő

Tiszavasváriban 2016. évben 172 fő gyermek született.

a) Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

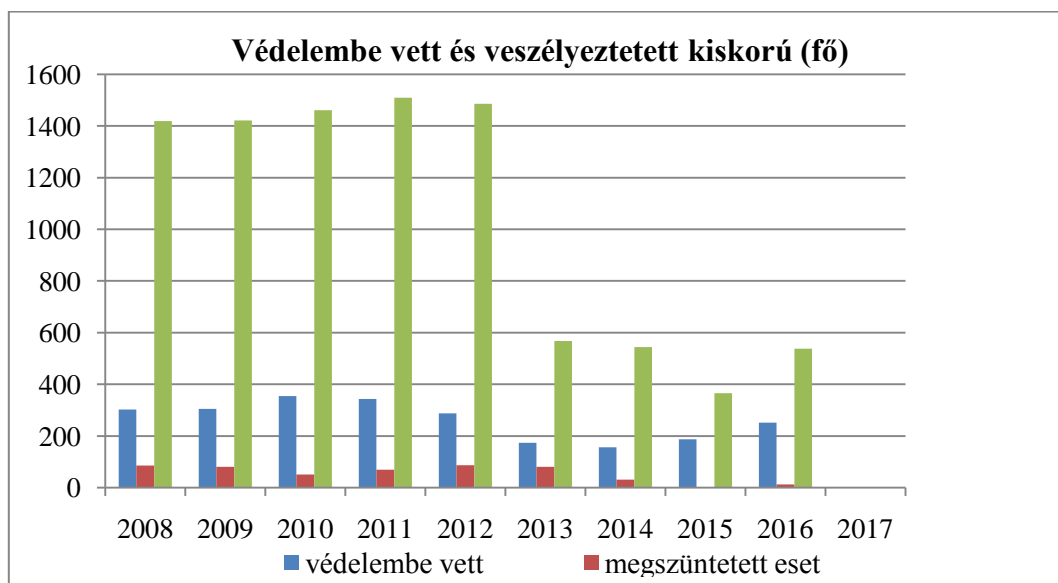
A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a Járási Hivatal feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	303	86	1419
2009	305	80	1421

2010	355	51	1461
2011	343	69	1510
2012	288	87	1486
2013	174	81	568
2014	156	31	544
2015	187	nincs adat	365
2016	251	13	538

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülésének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Településünkön biztosított ellátások:

- Pénzübeli és természetbeni ellátások:

- a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) gyermektartási díj megelőlegezése,
- c) otthonteremtési támogatás,
- d) intézményi gyermekétkeztetés.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) gyermekjóléti szolgáltatás,

b) gyermekek napközbeni ellátása.

- Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) védelembe vétel,
- b) családbafogadás,
- c) ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) átmeneti nevelésbe vétel,
- e) tartós nevelésbe vétel,
- f) nevelési felügyelet elrendelése,
- g) utógondozás elrendelése,
- h) hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása.

- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16.§),
- b) fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

b) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi támogatás formája a **természetbeni kedvezményekre jogosító rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény**. 2006-ig rendszeres gyermekvédelmi támogatásról beszéltünk, mely pénzbeli támogatási forma 2006-ban beépült a családi pótlékba. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogintézménye létrehozásának indoka volt a rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz kötődő **egyéb gyermekvédelmi kedvezmények (pl.: ingyenes, ill. kedvezményes étkezés, tankönyvtámogatás, tandíjtámogatás, kollégiumi térítési díj támogatása) igénybevétele lehetőségének további biztosítása a rászoruló gyermekek részére**. 2009. október 1. napjától a Legfőbb Ügyészség jelzése nyomán a gyermekvédelmi törvény adatkezelésre vonatkozó rendelkezései kiegészültek azzal, **hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságra vonatkozó adatok a közoktatási és felsőoktatási intézménynek a gyermeknek, fiatal felnőttnek járó természetbeni ellátások és kedvezmények igénybevétele céljából továbbíthatók**. Előfordult ugyanis, hogy a szülő nem jelentette be az oktatási intézménynek gyermeke rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, aki emiatt ellátásoktól, kedvezményektől (pl. ingyenes étkeztetés) esett el.

2013. évben változott a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretében fizetett természetbeni támogatás formája.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője határozattal állapítja meg 1 év időtartamra. A törvény értelmében szintén a jegyző nyújtja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődő természetbeni támogatást is.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jövedelemhatára, mint a **jogosultság feltétele** a 2017. évben az alábbiak szerint alakult:

- **a családban élők** esetében az egy főre jutó havi jövedelem nem haladhatta meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: öny.) **130%-át** (2017. évben: 37.050.-Ft),

- **egyedülálló** esetében, valamint, **ha a gyermek tartósan beteg, vagy fogyatékos, ill. a nagykorú gyermek részére saját jogán megállapított kedvezmény esetében az öny. 140 %-át** (2017. évben: 39.990.-Ft).

Az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege (**öregségi nyugdíjminimum**) összege több éve változatlan, 2017. évben és jelenleg is: **28.500.- Ft.**

Az öregségi nyugdíjminimum és a jövedelemhatár összege a 2013-es évhez képest nem változott.

Itt említendő meg azon személyek köre, akik **nagykorúvá válásuk után is jogosultak a gyermekvédelmi kedvezményre.**

Amennyiben az egyéb jogosultsági feltételek is fennállnak, a nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy

- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 100 %-ban központosítva finanszírozott ellátás.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	1795	69	-	1	143
2009	1885	77	-	7	125
2010	2081	101	-	4	164
2011	1989	95	-	3	105
2012	1948	93	-	5	114
2013	1941	84	0	0	114
2014	1897	79	-	-	-

2015	1890	-	-	-	-
2016	1890	69	-	-	-
2017	1821	13	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) Gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Nincs adat.

d) Kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A Gytv. 151. § (5) bekezdés a) pontja határozza meg azoknak a gyermekeknek a körét, akik **ingyenesen, vagy kedvezményesen étkezhetnek.**

A 2017-es évben az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen** kellett biztosítani

- a) a bölcsődében vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy
 - nevelésbe vették;
- b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - nevelésbe vették, vagy
 - utógondozói ellátásban részesül.

Az intézményi gyermekétkeztetést **az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével** kellett biztosítani

- a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek.

A gyermekétkeztetés a nevelési-oktatási intézményekben biztosított.

Étkeztetés adatai a 2017. évben:

Intézmény	100%-os normatív kedvezményben részesülők száma	50%-os normatív kedvezményben részesülők száma	Összesen
Bölcsőde	45	0	45
Óvoda	286	0	286
Általános Iskola	408	114	522
Gimnázium	0	36	36
Szakközépiskola	0	9	9
Szakiskola	0	6	6
Kollégium	0	21	21
Összesen	739	186	925

e) Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

2018. évben csekély számú nem magyar állampolgárságú gyermek él a városban, a 18 év alattiak közül összesen 3 fő.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs adat.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) Védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői kompetencia köre egyre szélesebb, az egész család egészségügyi, szociális problémáinak a megoldásában is részt vesz, humán szolgáltatásokat nyújt, és tanácsokat ad a felmerülő problémák megoldására.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	6	133
2009	6	132
2010	6	117
2011	6	111,5
2012	6	107

2013	6	104
2014	7	96
2015	9	169
2016	9	167,5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az **iskola-egészségügyi feladatokat** 2 fő iskolavédőnő koordinálja az alábbi iskolákban:

- Tiszavasvári Általános Iskola;
- Magiszter Alapítványi Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola Tiszavasvári Tagintézménye;
- Tiszavasvári Középiskola, Szakiskola és Kollégium Váci Mihály Gimnázium Tagintézmény.

Emellett 2 fő területi védőnő a saját körzete mellett iskolavédőnői feladatok is ellát az alábbi iskolákban:

- Nyíregyházi Szakképzési Centrum, Tiszavasvári Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma;
- Szorgalmatosi Deák Ferenc Általános Iskola.

2016-ban az egy védőnőre eső gyermekek száma 0-3 év között 167,5 fő, ami közepes leterheltséget jelent.

A védőnői gondozás leggyakrabban alkalmazott módszerei a városban a következők:

- családlátogatás,
- önálló védőnői tanácsadás,
- orvossal tartott tanácsadás,
- fogadóóra tartása,
- egészségnevelés a családok otthonában, családlátogatások során, tanácsadóban, oktatási intézményekben (iskola, óvoda),
- egészségfejlesztés közösségi szinten.

A védőnők családgondozói tevékenységük során kiemelten kezelik a hátrányos helyzetű családok, ezen belül a roma lakosság gondozását. Munkájuk során fontosnak tartják az ismerethiányból, szociális és egészségügyi, pszichés okokból adódó hátrányok leküzdésének segítségét, az állapotromlás megakadályozását, a problémák kezelését a családok mindennapjaiban. A rendszeres, napi kapcsolat lehetővé teszi, hogy kialakuljon a kölcsönös bizalom, elfogadják egymás értékrendjét, és kultúráját, ami hatékonyan segíti a problémák felismerését, kezelését. A megfelelő kapcsolat kialakításához a gondozott családokkal ezeken túl szükség van megfelelő szakismeretekre, empátiára, előítélet mentességre, a másik ember feltétel nélküli elfogadására, hitelességre, elismerésre, egymás tiszteletben tartására, illetve korrekt helyzetfeltárássra, értékelésre.

A védőnői munka zömmel oktató – nevelő – segítő jellegű, alapvető eleme az értelemre, érzelemre hatás, ami feltételezi a megfelelő, mindkét fél számára egyértelmű, és érthető

kommunikációt. A leghatékonyabb eszköz az egyéni beszélgetés során a meggyőzés, bár néha ez is kevésnek bizonyul.

A Szolgálat 7 területi körzetet látott el 2017-ben.

Gondozott családok száma az alábbiak szerint alakult 2017-ben és az azt megelőző évben

Körzet	Gondozott családok száma	2016 évben
1	117	115
2	143	180
3	151	156
4	133	152
5	140	130
6	101	104
7	19	21
Összesen	804	858

Fentiekén kívül aktív munkát végeznek az óvodákban, valamint az iskola egészségügyi ellátásban is.

b) Gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A városban jelenleg 3 gyermekorvos végzi tevékenységét, a leterheltségük fokozatosan növekszik, az ellátott esetek száma 2014. óta közel 4000-rel lett több.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis(ok) száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	73675	12350	-
2009	0	78324	13680	-
2010	0	76618	13192	-
2011	0	77545	13742	-
2012	0	78234	14680	-
2013	0	70038	18331	-
2014	0	87344	16977	-
2015	0	77987	18878	-
2016	0	78219	20689	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Nincs adat.

d) Gyermekjóléti alapellátás, e) Gyermekvédelem

A gyermekjóléti szolgáltatás, azaz a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ a **Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ** önkormányzati költségvetési szerv (székhely: 4440 Tiszavasvári, Vasvári Pál u. 87., rövidített nevén: **Kornisné Központ**) keretein belül működik.

Az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény értelmében **a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben –** működhet 2016. január 1-jétől: **települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, a járási szinten a család- és gyermekjóléti központ** keretében. Ennek alapján a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ a jelenlegi családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, annak erőforrásai hatékonyabb elosztásával, kötelező önkormányzati feladatként jön létre.

A személyes gondoskodást nyújtó **gyermekjóléti alapellátások körébe tartozik a gyermekjóléti szolgáltatás.**

Családsegítés és Gyermekjóléti szolgáltatás:

- **Család és Gyermekjóléti Szolgálatot, és a**
- **Család és Gyermekjóléti Központot foglalja magába.**

A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítést a Szt. 64. §. szerinti feladatait, valamint Gyvt. 39- és 40. §. szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat. (A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely - többek között - a gyermek testi-lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését szolgálja. A családsegítés célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetben lévő személyek, családok életvezetési képességének megtartása, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.)

Tiszavasváriban **9 fő családsegítő** végzi a **család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait.**

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

Válsághelyzetben lévő várandós anyák kezelése 2017. évi adatok összesen: 38 fő

Ebből kiskorú: 12 fő

- 6 fő: nyomon követéssel, kiskönyv ellenőrzéssel és rendszeres védőnői kapcsolattartással rendeződött (egyszeri jelzésként jelentkezett) - alapellátás
- 3 fő: ideiglenes hatályú elhelyezés
- 1 fő: szülői ház elhagyása

- 1 fő: családba fogadás
- 1 fő: apai elismerő nyilatkozat készült, itt lakáskörülményekkel is voltak gondok, de költözéssel megoldódott

A család-és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők száma a 2017. évben:

Együttműködési megállapodás alapján végzett szociális segítőmunka	Családok száma
Alapellátásban gondozott családok száma:	127
Hatósági intézkedésben érintett, gondozott családok száma:	95
Összesen:	222

Észlelő – és jelzőrendszer működtetése:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat észlelő-és jelzőrendszert működtet, melynek keretében évente hat alkalommal szakmai tanácskozást szervez a jelzőrendszeri tagok részvételével. A szolgálat fogadja a beérkező jelzéseket, felkeresi a jelzett személyt, családot, és intézkedik a veszélyeztetettség, vagy krízishelyzet megszüntetése, enyhítése érdekében.

Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma, és a veszélyeztetettség okai:

Veszélyeztetettség fő okai	Az érintett gyermekek száma
Gyermekevelési probléma	168
Szülők, család életvitele	141
Családi konfliktus	17
Gyermek családon belüli bántalmazása/fizikai	3
Gyermek családon belüli bántalmazása/lelki	5
Gyermek elhanyagolása	29
Elégtelen lakáskörülmények	41
Magatartászavar, antiszociális viselkedés	36
Tankötelezettség elmulasztása	99
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma összesen:	539

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásait 2017. december 31. napjáig tanácsadottként 1407 fő vette igénybe.

Tanácsadottként megjelentek száma	1.407 fő
-----------------------------------	----------

Szakmai tevékenységek adatai:	Szakmai tevékenységek halmozott száma:
Információnyújtás	702
Segítő beszélgetés	561
Tanácsadás	513
Ügyintézéshez segítségnyújtás	750
Kríziskezelés	18
Esetkonferencia	214
Esetmegbeszélés	25

Szakmai tevékenységek adatai:	Szakmai tevékenységek halmozott száma:
Családlátogatás	5611
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	43
Összesen:	8437

Prevenációs szolgáltatások biztosítása:

Szolgálatunk a gyermekek számára szabadidős programokat szervez, amelyek keretében a szabadidő hasznos eltöltésére, valamint a kreativitás, az együttműködési készség, a kompetencia és motiváció fokozására helyezi a hangsúlyt. A család-és gyermekjóléti szolgálat a 2017-os évben tovább folytatta a „Herkules Klub” működését, továbbá a szülők részére életvezetési tréninget tartott, csoportos foglalkozás keretében.

2017-ben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által, vagy közreműködésével szervezett szabadidős tevékenységek:

- Éjszakai akadályverseny
- 4 héten át tartó napközis tábor
- Sportnap
- A gyáva című előadás szervezésében történő közreműködés
- Kirándulás a Rakamazi Teknőházba

Család és Gyermekjóléti Központ gyermekjóléti szolgáltatást nyújt, ennek célja, a **gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzése.** Tiszavasvári Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe Tiszavasvári, Tiszalök, Tiszaeszlár, Tiszadada, Tiszadob, Szorgalmatos települések.

A Család- és Gyermekjóléti Központ dolgozói egyéni esetkezelést, szociális csoportmunkát, közösségi szociális munkát végeznek a szociális munka módszereinek alkalmazásával. A **2017-os évben 6 esetmenedzser, 2 tanácsadó, és egy szociális asszisztens segíti az intézményben folyó munkát.** Az esetmenedzserek munkáját egy gépkocsivezető segíti.

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések alatt álló gyermek védelme:

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések alatt álló gyermek esetében a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait gyámhivatal, illetve bíróság határozata lapján kell biztosítani. Ezen munkát az esetmenedzser végzi.

Esetmenedzser szakmai feladatai:

- elősegíti a gyermek testi, lelki, egészségének, családban történő nevelkedését
- támogatásokról való tájékoztatás
- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét
- hivatalos ügyek intézésének segítése

- javaslatétel hatósági intézkedésekre
- védelembe vétel kezdeményezése.

A központ szolgáltatásait igénybe vevő személyek száma, akik jogerős hatósági intézkedésben érintett, esetmenedzseri tevékenységet vettek igénybe:

Igénybe vevő:	0-2 év	3-5 év	6-13 év	14-17 év	18-24 év	25-34 év	35-49 év	50-61 év	62 évesnél idősebb	Összesen:
Férfi	49	50	150	122	28	39	109	30	2	579
Nő	32	40	119	87	44	78	113	22	0	535
Összesen:	81	90	269	209	72	117	222	52	2	1114

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységekben érintett kiskorúak száma 2017. december 31-i állapot szerint:

Összes érintett száma (fő)	Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen
0-2 éves	35	7	32	0	74
3-5 éves	59	0	33	1	93
6-13 éves	160	6	102	3	271
14-17 éves	125	1	86	3	215
18 éves	6	0	0	0	6
Összesen:	385	14	253	7	659

Hatósági intézkedésre tett javaslatok és jogerős hatósági határozattal érintett kiskorúak száma felülvizsgálati javaslatok nélkül 2017. december 31. napjáig:

Hatósági intézkedés	Hatósági intézkedésre tett javaslatok száma		Jogerős hatósági határozattal érintett kiskorúak száma				
	Összes javaslatok száma	Elutasított javaslatok száma	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Összesen
Védelembe vétel	122	3	10	15	47	34	106
Megelőző pártfogás	2	3	0	0	0	2	2
Ideiglenes hatályú elhelyezés	14	9	4	1	5	1	11
Nevelésbe vétel	41	0	2	5	20	10	37
Családba fogadás	16	0	6	0	3	2	11
Harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezése	1	0	0	0	0	0	0
A gyermek gondozási helyének megváltoztatása	5	0	2	1	1	1	5

A gyermek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása	2	0	2	0	0	0	2
--	---	---	---	---	---	---	---

Tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma
szociális segítő tevékenység	1400
esetkonferencia-szervezése, azon részvétel	170
Esetkonzultáció	37
esetmegbeszélés	253
egyéni gondozási-nevelési terv készítése	68
első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	50
felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel, védelembe vétel	68
felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel, nevelésbe vétel	25
Ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálati tárgyalásán való részvétel	19
Családlátogatás	2256
Környezettanulmány	193

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek 2017. december 31. napjáig:

- *jogi tanácsadás:* minden héten, pénteki napon igénybe vehető ingyenes szolgáltatás. 105 alkalommal vette igénybe 73 fő.
- *pszichológiai tanácsadás:* jelenleg a Család- és Gyermekjóléti Központ épületében vehető igénybe a központ egész ellátási területén élő lakosok számára. 446 alkalommal vette igénybe 150 ellátott.
- *jelzőrendszer járási szintű koordinálása:* a járás területéhez tartozó család- és gyermekjóléti szolgálatok számára rendszeresen biztosított konzultáció. A szolgálatokkal folyamatos kapcsolat, esetek átbeszélése, jelzőrendszeri tagok közötti konfliktus tisztázásában segítségnyújtás.

g) Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés

Az iskolai oktatás alatt a tanórák keretében megtartott testnevelés órákon felül a városban zajló aktív sportélet, sportolási lehetőségek is adóttak (pl.: szabadidős kondipark, tenispálya). Emellett különféle táborozási lehetőségek is adóttak a nyári időszakban.

h) Gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A Gyvt. 2016. január 1. napjától hatályos módosításával **önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként került meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés.**

Az új szabályok szerint a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű és a

rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (továbbiakban: rászoruló gyermekek) részére ingyenesen biztosítja.

A szünidei étkeztetésről a **gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnak kell gondoskodnia**. A gyermek alatt a Gyvt. szerinti gyermek fogalom értendő, így a Ptk. 2:10. § (1) bekezdés szerinti kiskorúak számára kell a szolgáltatást megszervezni. Ennek megfelelően az önkormányzatnak **bölcsődés kortól, azaz a gyermek 5 hónapos korától házasságkötéséig, de legfeljebb 18. életévének betöltéséig** kell a gyermekek szünidei étkeztetéséről gondoskodni.

A szünidei étkeztetés keretében tehát függetlenül attól, hogy a gyermek intézményi jogviszonnyal rendelkezik-e, a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést biztosítani szükséges az alábbiak szerint:

a) a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott őszi, téli, tavaszi szünet, valamint ezen időtartamra eső, a **bölcsődei** ellátást nyújtó intézmény, és az óvoda zárva tartásának **időtartama alatt valamennyi munkanapon;**

b) a **nyári szünetben legalább 43 munkanapon**, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, valamint az ezen időtartamra eső, a **bölcsődei** ellátást nyújtó intézmény, és az óvoda zárva tartásának **időtartama alatt valamennyi munkanapon.**

2017. évi szünidei gyermekétkeztetésben részesülők száma a kiskorúak jogosultsága szerint:

Megnevezés		Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	Összesen
Szünidei étkeztetésben részesült gyermekek száma:		72	1424	1496
Életkori bontásban:	0-2 éves	2	143	145
	3-5 éves	13	311	324
	6-13 éves	42	782	824
	14-17 éves	15	188	203
	18 éves	0	0	0

	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet	Tavaszi szünet
Étkeztetésben részesülő gyermekek létszáma:	1496	1153	1153	1266

A nyári étkeztetést a tavalyi évben is a Tiszavasvári Város Közétkeztetési Nonprofit Kft-n keresztül biztosítottuk, nagyon jó eredménnyel. A Kft. a már megszokott magas színvonalon biztosította az étkeztetést és szervezte a szabadidős programokat a gyerekeknek.

Az intézményi gyermekétkeztetést a 4.1 d) részben részletesen kifejtettem.

i) Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Az esélyegyenlőségi tanácshoz ilyen irányú észrevétel nem érkezett.

j) Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Nincs adat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A Tiszavasváriban működő Magiszter Alapítványi Óvoda és Iskola pedagógiai programjában kiemelt szerepet kapnak a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetből érkező gyermekekhez kapcsolódó oktatási-nevelési feladatok. Ezek segítségével kívánják – a szülőkkel szoros együttműködésben – kisgyermekkortól a szakmaszerzésig kísérni és komplex programmal segíteni tanítványainkat az egyéni adottságaik kiteljesítésében.

Az Alapítvány alapvető céljai között szerepel az oktatás minőségének a fejlesztése és az egész életen át tartó tanulási folyamat segítése.

Az esélyteremtést szolgálja az iskola és óvoda egymásra épülő szakmai programja, az átmenetek pedagógiai kezelése, a korai fejlesztés, az egyéni fejlődéskövetés. A gyerekek szükségleteihez igazított tanítási módszerekkel törekednek, a hátrányos helyzetből induló tanulók iskolai sikerességét elősegíteni. Óvodájának saját fejlesztésű referencia-programja a „Szó-beszéd.com”, mellyel a nyelvi hátrányok kezelésére, az intenzív magyar szókincsbővítésre fektetnek nagy hangsúlyt. Általános iskolában eredményesen alkalmazzák a „Családom a barátom” elnevezésű, – a szülői háttérrel szoros együttműködésre építő – programot. Módszereik között szerepel még a lassított iskolakezdés, amely az alapkészségek intenzív fejlesztésére épít, valamint humanizált tanár-diák kapcsolatra törekszik. Igyekeznek elfogadó, pozitív légkört teremteni és az aktív tevékenykedtetésre, játékosra épített tanulást részesítik előnyben.

A nevelő-oktató munka során alkalmazzák az Utolsó padból, a Kedvesház és az Integrált Pedagógiai Rendszer adaptálható elemeit.

Felső tagozatos tanulók számára pályaaorientációs programmal és a helyben működő „Nekem is van esélyem” Tanoda változatos foglalkozásaival segítik a sikeres továbbtanulást.

Óvodásaik és diákjaik részére is számos szakköri programot kínálnak. Kiemelt figyelmet fordítanak a versenyszerű-, és a tömegsportra, az informatikai tudás fejlesztésére valamint a

művészeti oktatásra. Sportköri kínálatukban szerepel a labdarúgás, kosárlabda, mazsorett és az idei évtől a horgászat is. Művészeti témájú foglalkozásaik közül választhatnak tanulók a néptánc, a képzőművészet és a drámajáték közül.

Minden évben sikerrel pályáznak az Útravaló ösztöndíj programra, melynek segítségével a hetedik és nyolcadik osztályos diákjaik – tanórákon kívüli – tantárgyi fejlesztésben vehetnek részt. Jól végzett munkája jutalmául évente csaknem 50 diájuk részesül tanulmányi ösztöndíjban.

b) A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A jogszabályi keretek között az önkormányzat biztosítja a szükséges szakember ellátottságot (iskolapszichológus, gyógypedagógus).

A Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézményben az SNI (sajátos nevelési igényű) gyermekek ellátását, a szakértői vélemények alapján szerveztük meg. Így megbízási szerződéssel látják el a szakemberek/gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, tiflopedagógus, szurdopedagógus a gyermekek fejlesztését a meghatározott óraszámban.

A logopédiai ellátást 2017. augusztusáig a Nevelési Tanácsadó keretein belül tudtuk biztosítani az óvodába járó gyermekek részére. Sajnos szeptembertől ez az ellátás nincs a gyermekek számára biztosítva. A gyermekek logopédiai ellátása 2018.04.16-án megindult, de csak két hónapig tartott. A legfrissebb információnk alapján szeptembertől az intézményvezető ismét kérvényezte a logopédiai ellátást, hiszen nagy szükség van a munkájára, különösen az iskolába készülő gyerekek körében.

c) Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs problémák

Nincs adat.

d) Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nincs adat.

e) Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nincs adat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A gyerekek körében terjednek a különböző betegségek – tetvesség, TBC, rüh, ótvar	Szűrővizsgálatok szervezése, személyi higiéné tudatossága, ennek oktatása klub

	rendszerben
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolások körében nagyon magas	Iskolaelhagyás megakadályozása, lemorzsolódás elleni tevékenységek összehangolása
A tankötelezett életkor betöltése után a gyerekek egy része kiiratkozik az iskolából.	Továbbtanulás elősegítése, az iskola keretén belül a szakmákkal való megismerkedési lehetőségének megteremtése, ösztöndíjprogram létrehozása, egyéni életpályára tanácsadás
A Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézmény Minimanó és a Varázsceruza óvodai egységeiben az infrastrukturális és a tárgyi ellátottságok hiánya, korszerűsítése	Csoportszobák kialakítása, a tárgyi felszerelések cseréje illetve azok bővítése
Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézményben folyamatosan növekszik az SNI gyermekek száma	1 fő gyógypedagógus felvétele, aki az SNI gyermekekkel foglalkozik
Tiszavasvári Bölcsőde férőhelybővítés és a szolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetőségének szélesítése	Bölcsőde férőhelyek számának növelése, csoportszoba kialakítása, időszakos ingyenes gyermekfelügyelet működtetése
Család és Gyermejköltségi Szolgálat erősítése	Személyi és tárgyi feltételeinek bővítése állami támogatással
Közösségi együttélés elősegítése	Többfunkciós közösségi tér kialakítása (játszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark) intézmények látogatása, kulturális programokon részvétel

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatását alapvetően befolyásoló tényező, hogy kisgyermekes anyáról van-e szó. A kisgyermekes szülők munkavállalását nehezíti a kevés munkalehetőség mivel egyszerre van jelen a munkahelyhiány, a nem szokványos foglalkoztatási formák mellőzése. Kevés a részmunkaidős és a távmunka, a rugalmas munkaidő alkalmazása. A kisgyermekes anyák a megnövekedett családi feladatok, a láthatatlan munka (háztartásvezetés) mellett akkor tudnak nagyobb eséllyel helytállni a munkahelyükön is, ha azok rugalmas lehetőségeket tudnak ajánlani számukra addig, amíg a gyermek kicsi. Ez több odafigyelést igényel mindkét féltől, a munkaadóktól és a munkavállalóktól is.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	4670	4459	n.a.	n.a.	574	382
2009	3855	4420	n.a.	n.a.	516	351
2010	4675	4417	n.a.	n.a.	476	341
2011	4659	4386	5205	3819	660	468
2012	4661	4465	n.a.	n.a.	633	493
2013	4647	4325	n.a.	n.a.	549	338
2014	4589	3820	n.a.	n.a.	543	391
2015	4581	3833	n.a.	n.a.	506	356
2016	4529	4190	n.a.	n.a.	447	319

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A táblázat adataiból jól látható, hogy 2014. évtől folyamatosan csökken a munkanélküliek száma, a nők arányában évente közel 40 fővel.

b) Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs adat.

c) Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettség már önmagában is olyan tényező, mely rontja az egyén munkavállalási esélyeit. Ha ehhez még hozzáadódik az is, hogy az alacsony iskolai végzettségű személy a „gyengébb” nemhez tartozik, elhelyezkedési lehetőségei tovább csökkenhetnek.

A 2016. évben a regisztrált munkanélküliek között összesen 97 fő az, akinek nincs meg a nyolc általános végzettsége. Nincs adatunk arra vonatkozóan, hogy ebből hány fő nő.

d) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A közszféra kivételével előfordulhat, de nincs tudomásunk róla.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Tiszavasváriban egy bölcsőde működik. A bölcsődei felvétel esetében érvényesül azaz alapelv, hogy előnyt élveznek azon szülők gyermekei, akik szociális szempontból jobban rászorulnak (tehát akit egyedülálló szülő nevel, vagy akivel együtt a családban nevelt kiskorú

gyermekek száma meghaladja a három főt, védelembe vett gyermek, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult stb.).

Családi napközi a városban nem működik, azonban az Egyesített Óvodai Intézmény 4 telephelyen látja el a feladatát, és a Magszter Alapítványi Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola, Alapfokú Művészeti Iskola Tiszavasvári Tagintézménye óvodát is fenn tart a városban.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A gyermekjóléti szolgáltatás, azaz a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ a **Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ** önkormányzati költségvetési szerv keretein belül működik. Tevékenységéről részletesen a 4.3 d és e pontjában írtam.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak számtalan módon megvalósulhat, leggyakrabban fizikai-, szexuális, érzelmi-, lelki-erőszakként, a bántalmazott személy pénzügyi-, baráti-, családi-kapcsolatának korlátozásaként jelentkezhet. A különböző erőszak-formákat, uralmi-formákat az erőszakos magatartások módszere (fizikai-, lelki-, szexuális erőszak), gyakorisága (rendszeres, eseti) és nagysága (tettleges becsületsértés, könnyű testi sértés vagy akár emberölés) alapján lehet elhatárolni. Az erőszak széles skálán mozoghat kezdve a nem személyre irányuló erőszak-formáktól (tárgyak összetörése, rugdosása, háziállatok kínzása) egészen a legsúlyosabb fizikai sértésekig (erőszakos közöszlész, emberölés).

Jellemző bűncselekmények: legnagyobb számban testi sértés, személyi szabadság megsértése, magánlaksértés, közterületen garázdaság, illetve a verbális erőszak körében a zaklatás. Itt említendő meg az, hogy a családon belüli erőszakra jellemző módon az alap erőszakos cselekmények bizonyítása, nyilvánosságra kerülése sok esetben nem történik, történhet meg, ugyanakkor a későbbiekben kiskorú veszélyeztetése büntette keretében elhúzódó hatása felmerülhet.

A Tiszavasvári Rendőrkapitányság 2016. évben **pozitív eredményt ért el a kiskorú veszélyeztetés bűncselekmények felderítésében, illetve a családon belüli erőszak és fiatalkori bűnözés feltárásában.**

A bűnelkövetők és sértetté vált személyek életkorának vonatkozásában hiteles statisztikai adatok nem állnak Tiszavasvári város vonatkozásában rendelkezésre.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A Családok Átmeneti Otthona **2000 óta működött városunkban.** A családok átmeneti otthona, mint gyermekek átmeneti gondozása feladatellátás a **Kornisné Liptay Elza**

Szociális- és Gyermekvédelmi Központ keretein belül működött, a Tiszavasvári, Kabay J. u. 23. szám alatt. 2016. december 20. napjában az ellátás megszüntetéséről döntött a Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő-testülete, és a feladatot, a gyermekek átmeneti gondozásához való hozzáférést 2016. december 1. napjától ellátási szerződés útján biztosítja a fenntartó.

A szolgáltatás elsődleges célja azoknak a krízishelyzetbe került anyáknak és gyermekeiknek a segítése volt, akik számára az otthonban történő elhelyezés lehetőségét biztosított arra, hogy a gyermekekkel együtt maradhassanak. Segítséget nyújtott a szülő számára a gyermekek teljes körű ellátásához, biztosította a gyermekkel való közös lakhatást, jogi, pszichológiai, mentálhigiénés segítséget nyújtott.

A család és gyermekjóléti szolgálattal együttműködve, közreműködést biztosított az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Tiszavasváriban a nők aktívan tevékenykednek a helyi közéletben. Városunk jegyzője nő, a Képviselő-testület tagjai közül pedig 4 fő nő látja el a képviselői feladatokat. Az intézményvezetők között is több nő dolgozik elsőszámú vezetőként. Városunkban számos vállalkozást, civil kezdeményezést képviselnek nők, és a közigazgatásban dolgozók közül is nagyobb létszámú a női munkaerő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Kornisné Liptay Elza Szociális- és Gyermekvédelmi Központ családbarát munkahely, családbarát és esélyegyenlőségi szabályzattal is rendelkezik. A munka és család összeegyeztetését segíti a NOE és az Otthon Segítünk Alapítvány.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Nehezen összeegyeztethető a család és a munkahely	Munkahelyek család barátta tétele szociális háló bővítése
Tiszavasvári Bölcsőde férőhelybővítés és a szolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetőségének szélesítése	Bölcsőde férőhelyek számának növelése, csoportszoba kialakítása, időszakos gyermekfelügyelet működtetése
Sportra, egészséges életmódra való ösztönzés hiánya	Új sportlétesítmény létrehozása
Közösségi együttélés elősegítése,	Többfunkciós közösségi tér kialakítása

kisgyermekes anyukák beilleszkedése	(játszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark), gyermeknevelési ismeretek és állampolgári ismeretek oktatása
-------------------------------------	---

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Magyarországon általában a nyugdíjazás időpontjától számítódik – társadalmi szinten – idősnek az ember. A nyugat-európai országokban, általánosságban 65–70 éves kortól tekintik idősnek az ott élőket. Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában az Egészségügyi Világszervezet életkor szerinti felosztását használjuk.

E felosztásban:

- a 60–74 év közöttiek az idősödők,
- a 75–89 évesek az idősök,
- a 90 év fölötti személyek a nagyon idősök –őket hívjuk a magyar nyelvben egyszerűen „aggoknak”.

A nyugdíjasok esetében számszerűen nem meghatározott, azonban arányában igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Ezen háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják. Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	1507	2245	3752
2009	1449	2189	3638
2010	1432	2096	3528
2011	1426	2115	3541
2012	1425	2100	3525
2013	1337	2015	3352
2014	1217	1946	3163
2015	1214	1872	3086
2016	1174	1878	3052

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat adataiból látszik, hogy a nyugdíjas nők száma egy picit emelkedést mutat, ami annak köszönhető, hogy a nők a 40 év szolgálati idő után járó korkedvezményes nyugdíj ellátást igénybe vehetik. A nyugdíjas férfiak létszáma pedig évről évre csökkenést mutat.

A városban több nyugdíjas egyesület is működik, akik biztosítják a tagjaik és a város nyugdíjas népessége számára a rendszeres lehetőséget különböző programokon való részvételre.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	956	34	4%	443	nincs adat	#ÉRTÉK!
2009	867	38	4%	382	nincs adat	#ÉRTÉK!
2010	817	44	5%	300	nincs adat	#ÉRTÉK!
2011	1128	69	6%	438	nincs adat	#ÉRTÉK!
2012	1126	64	6%	568	nincs adat	#ÉRTÉK!
2013	1015	83	8%	320	nincs adat	#ÉRTÉK!
2014	934	81	9%	382	55	14%
2015	862	61	7%	333	nincs adat	#ÉRTÉK!
2016	766	41	5%	328	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Különösen nagy gondot jelent a városban az idősek foglalkoztatásának szempontjából az 50. életévüket betöltött személyek elbocsátása munkahelyükről, mivel ezek az emberek kisebb eséllyel tudnak elhelyezkedni, sok esetben másik városban találnak csak új munkahelyet. Ezen a helyzeten javíthat a hatályos munka törvénykönyvének azon rendelkezése, hogy a munkáltató a nyugdíjasnak nem minősülő munkavállaló határozatlan tartamú munkaviszonyát a munkavállalóra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző öt éven belül a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával indokolt felmondással szüntetheti csak meg.

b) Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Városunkban évtizedek óta működik az Idősek Napközi Otthona, ahol családias légkörben tölthetik napjaikat az idősek, továbbá étkezést biztosítanak, illetve házhoz szállítást vállalnak. Aktívan működik településünkön az Őszikék Idősek és Egyedülállók Klubja. Rendszeresek nemcsak a közös kirándulásai, de a különböző rendezvényei is, melyeken a klubtagok és a város közoktatási intézményeiben tanuló gyermekek lépnek fel színes műsorszámokkal.

c) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A jogszabályok miatt a közsférában nem tudjuk foglalkoztatni őket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) Az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermejjóléti Központ nappali idősök klubjában heti rendszerességgel történik csoportos gyógytorna, illetve folyamatos program kínálattal igyekeznek tartalmassá tenni az idős emberek mindennapjait, a szolgáltatást jelenleg 22 fő veszi igénybe. A lakosság körében egyre több idős személy igényli a házi segítségnyújtást, lehetőség van fizioterápiás kezelésre, dietetikus tanácsadásra. Segítséget nyújtanak a közgyógyellátás és a települési gyógyszer-támogatás igénylésében. Házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget (a lakókörnyezet higiéniai megtartásában és háztartási tevékenységekben való közreműködés) és személyi gondozást (gondozási és ápolási feladatok, tanácsadás és mentális támogatás) is biztosítanak. Ellátottjaiknál folyamatos vérnyomásmérés, igény szerinti vércukor mérés, laborvizsgálatok, és az ellátottak házi-orvosaival folyamatosan tartják a kapcsolatot.

b) Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A városban működő Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár színes programjaival biztosít kikapcsolódási lehetőséget az idősök, és fiatalok számára egyaránt. Az intézmény a rendezvényekre nehezen eljutó lakosokat kisbusz segítségével szállítja az esemény helyszínére.

c) Idősök informatikai jártassága

A Városi Könyvtárban 2012-től folyamatosan, igény szerint alapismereteket nyújtó számítógép kezelői és internet használati tanfolyamok indultak. Évente, átlagosan 2-3 csoportban 30-40 fő sajátította el az alapismereteket. A tanfolyamok kezdetben 30 órák voltak, melyben az elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása, gyakorlása is helyet kapott. A tanfolyamokon zömében nyugdíjasok könyvtárhasználók vettek részt, hiszen ők is igyekeznek lépést tartani a technikai eszközök fejlődésével.

A digitális kompetenciák fejlesztése révén olyan ismeretek birtokába szeretnék juttatni a könyvtárhasználókat, a nyugdíjasokat illetve a fogyatékkal élőket egyaránt, amelyeket a mindennapi életben is tudnak hasznosítani (pl.: mappaműveletek, levelezés, keresés, letöltések, csatolások, közösségi oldalak használata).

A Városi Könyvtárnak célja a felnőttek digitális kompetenciafejlesztése, az egyenlő hozzáférés esélyének biztosítása, a tudatos internethasználat megalapozása, az önálló

ismeretszerzés képességének kialakítása valamint az elektronikus ügyintézési ismeretek elsajátíttatásának elősegítése a lakosság körében.

Ezek ingyenes, nem akkreditált képzések voltak, melynek indítását ősszel tervezik újra.

A Városi Könyvtár aktívan bekapcsolódott az IKER I. és IKER II. 35 órás akkreditált képzésekbe is.

2018-tól Digitális Jólét Program Pontként működik majd a Városi Könyvtár, s kiemelt feladatuknak tekintik a 65 éven felüliek digitális kompetenciafejlesztését tanfolyamok indításával, több részből álló ismeretterjesztő előadások megtartásával. Mentor segíti majd az igények minél teljesebb körű kiszolgálását. Tervezik a "haladó" csoport beindítását is, hiszen évről évre igény van az új ismeretek elsajátítására, a régiak felelevenítésére.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön az idősek sajátos igényeit kielégítő programok szervezéséről a nyugdíjas klubok foglalkoznak. Ezen kluboknak kiemelkedő szerepe van az egyedül élő idős emberek magányának oldásában, segítségében. Városunkban a nyugdíjas klubok tevékenysége igen sokrétű, szerteágazó, tevékenységük kiterjed a következőkre:

- énekkar, népdalkórus működtetése,
- közös foglalkozások szervezése, beszélgetések helyi közéleti, egészségügyi témákról meghívott vendégek részvételével (gyógyszerész, vállalkozó, polgármester),
- a klub tagjai egymást segítik betegség esetén a ház körüli teendők ellátásában,
- közös kirándulások, színházlátogatás,
- önkormányzati rendezvényeken való részvétel, közreműködés pl.: városi egészségnap lebonyolításában,
- házassági évfordulók, névnapok, születésnapok közös megünneplése.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Egyedülálló idősek elmagányosodása	Többfunkciós közösségi tér kialakítása (játszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark), civil kezdeményezések növelése
Informatikai ismeretek hiánya	Képzés az idős korosztály számára
Szűrőprogramokhoz való eljutás megkönnyítése	Szűrőbusz megvalósítása, források keresése a rendszeres működtetéséhez

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A **fogyatékossg** annak a maradandó állapotnak vagy sajátosságnak a megnevezése, amikor egy személy érzékszervi, mozgásszervi, értelmi vagy kommunikációs képességei számottevően elmaradnak az emberek átlagától és ez a társadalmi életben való részvételét jelentősen akadályozza vagy lehetetlenné teszi.

A fogyatékossgal élő emberek számára fontos, hogy megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladtával betegség vagy baleset következtében vált azzá.

a) Fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A foglalkoztatások nagymértékben függenek a meglévő személyi- és tárgyi feltételektől, amelyeknek a lehetőségek szerinti folyamatos bővítése történik. A **Tiszamenti Emberek Lelki Segítő Egyesülete (TELSE)** évente az intézményi foglalkoztatásban részt vevők 7-14%-át helyezte ki tartósan valamelyik intézményen kívüli foglalkoztatási formába:

- A varrodai részről az elmúlt két évben 5 ember helyezkedett el a környékbeli települések valamelyikén, nyílt munkaerőpiacon.
- Mezőgazdasági területen 2 fő ellátott talált megélhetési lehetőséget állandó-, és idegymunka jelleggel is.
- 2016. évben egy fő takarítói állás került betöltésre külső cégnél.
- A helyi baromfinevelő és feldolgozó üzembe az utóbbi két évben 3 főt tudtak foglalkoztatni.
- A közfoglalkoztatási program keretében egy fő varrónő szintén munkát talált.¹⁵

Emellett a Gépállomás úti varrodában a Nyírrehab-Tex Rehabilitációs Közhasznú Nonprofit Kft. megváltozott képességű munkavállalókat foglalkoztat.

b) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs adat.

c) Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

¹⁵ Tiszamenti Emberek Lelki Segítő Egyesület (TELSE) 2017. évi beszámolója

A Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ intézményénél a fogyatékos személyek megoszlását az alábbi táblázat mutatja.

Fogyatékoság megoszlása

Fogyatékoság típusa	Férfi	Nő	Összesen
Látássérült	3	3	6
Hallássérült	0	1	1
Mozgáskorlátozott	27	9	36
Értelmileg akadályozott	24	17	41
Kommunikációjában korlátozott	1	1	2
Autizmussal élő	0	0	0
Súlyosan, halmozottan fogyatékos	5	4	9
Összesen:	60	35	94

Életkor szerint

Kor	Összesen
18-39	11
40-59	34
60-64	18
65-69	11
70-74	8
75-79	6
80-89	7
90-	1
Összesen:	96

Támogató szolgálat:

Célja a különböző fogyatékosági csoporthoz tartozó személyek társadalmi beilleszkedésének segítése annak érdekében, hogy a megszokott, otthoni környezetükben élhessék önálló, önrendelkező életüket. Mindezt a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belül speciális segítségnyújtás révén valósítja meg.

Az otthonukban élő fogyatékos emberek számára korlátozottak a lehetőségek a különféle szolgáltatások, az oktatás, művelődés, sportolás, rekreáció igénybevételére.

A személyi segítő szolgálat célja segítséget nyújtani a fogyatékos emberek életviteli és életfenntartási szükségleteinek kielégítéséhez, szociális és szabadidős tevékenységhez, illetve információ nyújtásával segíteni, hogy ügyei intézésében döntési helyzetbe kerülhessen.

A támogató szolgálat iránt akkora az igénybevétel, hogy 130%-on teljesít. A Kornisné Központban ellátottak orvoshoz való eljutását önkormányzati támogatásból vásárolt kisbusz segíti.

A támogató szolgálat célja az önrendelkező, független élet elveinek alapján a fogyatékos emberek függetlenné, önállóvá válásának elősegítése, a közösségi életben való részvétel előmozdítása. Ez az ellátás segíti az egyén testi, lelki, szellemi fejlődését, ellátja a személy

körüli teendőket, ötvözve a házi segítségnyújtás elemeivel, de ennél több, mivel a művelődési, sportolási, szórakozási igények kielégítésében is segít.¹⁶

Tiszamenti Emberek Lelki Segítő Egyesülete (TELSE):

Az Egyesület 1997 óta vesz részt Tiszavasvári térség szociális problémáinak enyhítésében. Az ellátotti kör szerves részét képezik a fogyatékossgal élő személyek, akik a TELSE nappali intézményének és a szervezet által működtetett támogatott lakhatás intézményének nagy részét alkotják. A szervezet filozófiája a munkához való alkotmányos jogot alapul véve az, hogy a munka által sok esetben elért megbecsülés ösztönöz, aktivizál, célt ad a mindennapoknak, és mindeközben önállóságra nevel. A szervezet célkitűzése a fogyatékossgal élő személyek integrációjának elősegítése, amelynek egyik kiemelt eszköze ezen személyek munkavállalásához jutásának segítése. A szervezet egymásra épülő szolgáltatásai során a cél, hogy a munkaerő piacról kiszorult, hátrányos helyzetben lévő személy termelő vagy szellemi munkájával hozzájáruljon a gazdasági javak előállításához, közéleti részvételével pedig képes legyen hatást gyakorolni a környezetére. Lehetőség szerint a végső cél az egyén felkészítése a nyílt munkaerő piacon történő elhelyezkedésre.

A TELSE színjátszó körének előadásait rendszeresen látogatják a helyi oktatási és nevelési intézmények. Fejlesztő foglalkoztatás keretében varrodát működtetnek, melyhez évente több megrendelés is érkezik az intézmények részéről. Rendszeresen szerveznek közös kulturális és szabadidős programokat hasonló profilú civil szervezetekkel, önkormányzati- és állami intézményekkel.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékossgai támogatás: Az ellátásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású, illetve hontalanként elismert.

Nem jogosult fogyatékossgai támogatásra az a súlyosan fogyatékos személy, aki

- a) vakok személyi járadékában, vagy
- b) magasabb összegű családi pótlékban részesül, vagy
- c) aki után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak.

A támogatás havi összege 2018. január 1-jétől

- 21.785,-Ft, ha a súlyosan fogyatékos személy hallási fogyatékos - függetlenül az önkiszolgálási képesség meglététől, vagy hiánytól -, illetve akkor is ilyen összegű a fogyatékossgai támogatás havonta, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, hanem más fogyatékossga van és önkiszolgálási képessége nem hiányzik;
- 26.813,-Ft, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, hanem más fogyatékossga van és önkiszolgálási képessége hiányzik, vagy halmozottan fogyatékos.

¹⁶ Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő-testülete 93/2018. (IV.26.) Kt. számú határozat a Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ 2017. évi szakmai munkájáról szóló beszámolója

Súlyos fogyatékoság utáni adókedvezmény: Súlyosan fogyatékos személynek az Szja tv. 40.§ (2) bekezdés alapján azt kell tekinteni, aki az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevétele szempontjából súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségekről szóló 335/2009. (XII.29.) számú Kormányrendeletben említett betegségben szenved, továbbá, aki rokkantsági járadékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül.

A súlyos fogyatékoság havi adókedvezménye 2018-ban: 138.000 Ft * 5 % = 69.000 Ft

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) Települési önkormányzati tulajdonában lévő középületek akadálymentesítettsége

A középületek akadálymentesítettségéről megállapítható, hogy a legtöbb csak részlegesen akadálymentes. Az épületbe való bejutás megoldott, de az épületen belüli közlekedés, vagy a szociális blokk nincs megfelelően kiépítve, vagy nem teljesen az előírásoknak megfelelően.

Teljesen akadálymentesített középület:

- Tiszavasvári Polgármesteri Hivatal (Városháza tér 4.),
- Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár- Vasvári Pál Múzeum (Ady E. u. 8.),
- Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár (Szabadság tér 1.),
- Városi Kincstár (Báthori u. 6.),
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Tiszavasvári Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége (Báthori u. 4.)

b) Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Tiszavasváriban a fogyatékkal élők kulturális programokhoz való hozzájárítása nagyrészt biztosított, mivel a 2006-ban teljesen felújított Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár fizikai akadálymentesítettsége teljes mértékben megoldott. A Sportlétesítmények esetében szintén felújítás, átalakítás szükséges az akadálymentesítés megvalósításához. Városunk honlapja a látássérültek számára akadálymentes.

A Támogató Szolgálat igénybevételeivel a fogyatékkal élők is könnyebben eljuthatnak a közszolgáltatásokhoz valamint különböző kulturális eseményekhez, programokhoz.

c) Munkahelyek akadálymentesítettsége

Az újabb építésű intézmények a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti akadálymentesítéssel épültek, a régebbi munkahelyeken nem jellemző vagy pályázati forrásból részben megoldott az akadálymentesítés.

d) Közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az Észak-magyarországi Közlekedési Központ Zrt. forgalomirányítás és utas tájékoztatási rendszert épített ki a helyközi járatokon. A korszerűsítés kiterjedt a GPS alapú fedélzeti pénztárgépekre az utastájékoztató kijelzőire, a hangos információközlő berendezésekre valamint az utasszámlálóra és az üzemanyagszint mérő berendezésekre.

Városunkban helyi autóbusz járat nem működik, csak iskolabusz van az általános iskolások részére, melyet az iskola biztosít.

e) Fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatásokat a Támogató Szolgálat látja el. Célja és működése a 7.1 c) pontban olvasható.

f) Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nincs adat.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A városban lévő középületek akadálymentesítettségének növelése	Az eddig nem akadálymentesített középületek fejlesztése, lehetőség szerint pályázati források bevonásával.
Fogyatékos emberek foglalkoztatásának hiánya.	Fogyatékos emberek foglalkoztatásának elősegítése munkáltatói szemléletformálással, védett munkahely kialakítása.
Társadalmi integrációs problémák	Többfunkciós közösségi tér kialakítása (játszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark), Esélyegyenlőségi nap szervezése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) A 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Nincs adat.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat, az egyházak és a civil szervezetek között az együttműködés folyamatos.

c) Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szilárdhulladék-Gazdálkodási Társulás helyi önkormányzatok részvételével – melynek Tiszavasvári Város Önkormányzata is tagja – jött létre 2006. március 6-án. A Társulásban részt vevő tagönkormányzatok önkormányzati feladatellátási körébe tartozik a településeken az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési szilárd hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatás szervezése, és fenntartása. E kötelezettségük teljesítése érdekében hozták létre a Társulást.

d) A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs adat.

e) Civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs adat.

f) For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

Nincs adat.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az Esélyegyenlőségi Program készítése során mind a helyzetelemzésnél, mind a problémákra kidolgozott intézkedési tervek elkészítésénél telefonos, és személyes egyeztetések zajlottak le a bevont partnerekkel. A kidolgozott esélyegyenlőségi program képviselő-testület általi megtárgyalását, és elfogadását megelőzően, megküldésre kerülnek valamennyi intézkedési tervben érintett intézmény, partner számára véleményalkotás céljából.

b) Az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása

Az esélyegyenlőségi program a képviselő-testület általi megtárgyalását, és elfogadását követően kihirdetésre kerül a város honlapján (www.tiszavasvari.hu), valamint a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján, hogy bárki számára megismerhető legyen, és észrevételt tehessen a város lakossága.

A 2013-ban elfogadott, majd 2015. és 2017. évben felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018. június 30-ig megvalósított intézkedéseinek áttekintése

Az Intézkedési Tervből a legutóbbi felülvizsgálat óta az alábbi fejlesztések valósultak meg.

Jó utat mindenkinek:

Önkormányzati belterületi útfelújítások megvalósítása

2017 szeptemberében a Belügyminisztérium által biztosított támogatás és az önkormányzat saját ereje jóvoltából 5 db belterületi önkormányzati út újult meg összesen 1.810 m hosszúságban, 3 m szélességben. Az utak 18,5 millió forintból kaptak mart aszfaltburkolatot. Mindez közvetlenül 92 lakóingatlan, köztük a Kornisné Liptay Elza szociális intézmény bentlakásos otthona megközelítését javította. 2017 októberében az önkormányzat 6 millió Ft saját erő biztosításával további 2 belvárosi utca 1.180 fm-en történő mart aszfaltozását biztosította. 2018. májusában az önkormányzat szintén önerőből, 5 millió Ft-ot fordított két frekvenciált útszakasz meleg aszfaltozására 950 m² területen.

Akadálymentes Város:

TOP-3.2.1-15-SB1-2016-00063 azonosítószámú projekt megvalósítása

Jelenleg megvalósítás alatt álló pályázatunk, mely az „Akadálymentes Város” intézkedési tervéhez kapcsolódik, a „Váci Mihály Gimnázium épületének energetikai korszerűsítése” című projekt. A kérelmünk az 2017. augusztus 11-i döntés értelmében nyerte el az igényelt, közel 200 millió Ft-os támogatást. Az energetikai fejlesztés keretében az épület nyílászáróinak cseréje, hőszigetelése és tetőfelújítása valósul meg. A fűtőkorszerűsítés során 2 db fali kondenzációs gázkazán kap helyet egy újonnan kialakított kazánházban. A használati melegvíz energia ellátása napkollektoros rendszerrel kerül kiépítésre. A követelményeknek megfelelően megvalósul az épület projektarányos akadálymentesítése is. Ennek során akadálymentes parkoló kerül kialakításra, az épületbe történő bejutáshoz rámpa készül, akadálymentes lépcső és ajtó kialakításával. A földszinten akadálymentes illemhelyet alakítunk ki, melynek megközelítése biztosított lesz minden fogyatékkal élő számára. A beruházás a 2018. szeptemberi iskolakezdésre elkészül.

Infrastrukturális felújítások:

Minimánó Óvoda felújítása

Az önkormányzat által fenntartott Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézmény Minimánó Óvodája a „büdi” városrészén található. Búd a település Integrált Városfejlesztési Stratégiájában „Szociális városrehabilitációra” kijelölt akcióterületként szerepel; két nagyobb szegregátum is található a városrészen. Az óvodába járó gyermekek között ennél fogva jelentős a hátrányos helyzetűek aránya. Az óvoda felújítására nagyobb volumenű uniós pályázat a közelmúltban került elutasításra, mely döntés ellen kifogással éltünk. Mivel az épület állapota miatt több beavatkozás is halaszthatatlanná vált, az önkormányzat 5 és félmillió forintos hitel felvételéből javította a nevelési intézmény körülményeit az alábbi fejlesztésekkel:

- beázások megszüntetése,
- tetőszarufák és cserepek cseréje,
- új esőcsatorna rendszer felrakása,
- hidegburkolási, parkettázási, linóleum burkolat cserélési munkák,

A legszükségesebb munkák elvégzését követően is szükséges lesz további, főként világítás- és fűtőkorszerűsítési és felújítási munkák elvégzése a közeljövőben.

Szociális intézmények fejlesztési pályázat 2016

Az idős és demens, valamint fogyatékos személyek ellátását biztosító Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermejjóléti Központ két épületszárnyában is gondot okozott a nagy teljesítményű kazán meghibásodása. Az intézmény fűtőkorszerűsítésre nyújtottuk be pályázatunkat, melyet a Belügyminisztérium 20 millió forinttal támogatott, amihez mintegy 10 millió Ft önkormányzati saját erőt biztosított az önkormányzat. 2017 őszén elkészültek a munkálatok, így a bent lakók a fűtési szezonban már tudták használni az épületrészeket. Az önkormányzat 2018. év elején a Kornisné Központ végleges engedélyének megszerzése érdekében felújításokat végzett az épületben.

Az Intézkedési Tervbe nem sorolt, de ahhoz szervesen kapcsolódó, megvalósítás alatt álló projekt:

EFOP-1.2.11-16-2017-00009 azonosítószámú pályázat megvalósítása

A 2017 nyarán benyújtott, „Esély és otthon - mindkettő lehetséges! Komplex beavatkozások megvalósítása a fiatalok elvándorlásának csökkentése érdekében Tiszavasváriban” című projektünk a 2018. február 20-án kelt döntés alapján elnyerte az igényelt 141 millió Ft-os támogatást. A támogatási szerződés aláírására 2018 májusában került sor, ami egyben egy új, 3 és fél évig tartó program elindítását jelentette. A projekt célja a helyi fiatalok helyben tartásának ösztönzése, otthonteremtésük, családtervezésük elősegítése. 7 db önkormányzati bérlakás felújítása valósul meg, melyeket a programba bekerülő fiatalok, fiatal párok 2 évig lakbér fizetése nélkül használhatnak. A lakásokat alapvető bútorokkal, konyhai felszerelésekkel és informatikai eszközökkel is felszereljük. A program során tanácsadást, képzéseket, tréningeket szervezünk és kialakítunk egy elhelyezkedést segítő helyi ösztönző rendszert is.

A legutóbbi felülvizsgálat óta benyújtott támogatási kérelmek:

KEHOP-1.2.1 kódszámú, „Helyi klímastratégia kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás megvalósítása Tiszavasváriban” című pályázat

A klímaváltozás a legnagyobb környezeti kockázatok egyike, ami nemcsak a gazdaságot, hanem közvetlenül a lakosság életmódját és életfeltételeit is érinti. Jelentős probléma, hogy a lakosság klímatudatossága, valamint az éghajlatváltozás helyi hatásairól való ismerete alacsony szintű, ezért kiemelten fontos feladat a klímaváltozással kapcsolatos szemléletformálás erősítése. A 19 millió Ft költségűre tervezett pályázat keretében a helyi klímastratégia kidolgozása mellett az alábbi szemléletformáló tevékenységek megvalósítását tervezzük:

1. Interaktív tematikus szemléletformálási programsorozatok szervezése és lebonyolítása
2. Települési figyelemfelhívó akciók megvalósítása
3. Tájékoztató előadások, workshopok, fórumok szervezése intézmények számára
4. Médiakampányok szervezése és lebonyolítása
5. Ismeretterjesztő kiadványok kidolgozása és terjesztése
6. Szakmai tanulmányutak szervezése és lebonyolítása
7. Projekt aloldal létrehozása és feltöltése tartalmakkal
8. Kreatív és játékos foglalkozások szervezése gyermekek számára

Önkormányzati útfelújítások megvalósítása 2018. évben pályázat

Az „önkormányzati fejlesztések 2018.” Belügyminisztérium által meghirdetett pályázatán 12 újabb utca mart aszfaltozását célozta meg az önkormányzat. A tervek szerint a pályázattal érintett útszakaszokra 0.30-as mart aszfalt kerül, alkohol bázisú bitumenemulzió permetezése történik gépi erővel, valamint bazalt zúzalék kerül leszórásra és hengerelésre. A fejlesztés 130 lakóingatlant érinti, az útszakaszok tömegközlekedéssel részben érintettek. A beruházás során 1.811 fm út újul meg, átlagosan 3,5-5 méter közötti szélességben, összesen közel 7.000 m²-en.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervének felülvizsgálata

Benyújtott, jelenleg elbírálás alatt álló pályázataink:

A 2017-es felülvizsgálat során elbírálás alatt lévő pályázataink közül sajnos egy sem részesült kedvező elbírálásban. Több kérelmünket elutasították, mely döntések ellen kifogást nyújtottunk be, míg vannak jelenleg is elbírálási szakaszban lévő pályázatok is.

Fogyatékkal élők esélyegyenlőségének „Akadálymentes Város” intézkedési terve:

TOP 4.2.1-15 - A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

2018. június 20-án elutasításra került, mely döntés ellen kifogást nyújtottunk be.

EFOP-4.1.5.-16 - Köznevelési intézmények infrastrukturális fejlesztése

Jelenleg is elbírálás alatt van a pályázat.

EFOP-2.2.19-17 - Járóbeteg szakellátó szolgáltatások fejlesztése

A pályázat a 2018. februári döntés alapján nem részesült támogatásban. A döntés ellen kifogással éltünk, melynek eredményéről nincs információnk.

Mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlőségének intézkedési terve:

„TOP-5.2.1-15 - A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok”

2018. június 20-án elutasításra került, mely döntés ellen kifogást nyújtottunk be.

A TOP-4.3.1-15 - „Leromlott városi területek rehabilitációja”

2018. június 20-án elutasításra került, mely döntés ellen kifogást nyújtottunk be.

Gyermekek esélyegyenlőségének intézkedési terve:

TOP-1.4.1-15 - A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével

A Minimanó Óvoda fejlesztését célzó pályázatunkat 2018. július 3-án elutasították. A másik két kérelmünk eredményéről jelenleg nincs információnk.

Intézkedési Terv (HEP IT)

1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása (cél)
A mélyszegénységben élő romák	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mélyszegénységben élők egészségügyi állapotának romlása 2. Felzárkóztatás lehetőségének megteremtése. 3. Szakképzetlen munkanélküliek magas száma 4. Szabadidő kihasználatlanság 5. Sportra való nevelés hiánya 6. Közösségi együttélés elősegítése 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egészségügyi vizsgálatok, prevenció- és szűrőprogramok szervezése. 2. Háztartásvezetési-, családfenntartási tanácsadás. 3. Továbbképzések, átképzések, foglalkoztatási támogatások igénybevétele. 4. Közösségi Ház felújítása, bővítése, gyermekfelügyelet biztosítása. 5. Új sportlétesítmény létrehozása. 6. Többfunkciós közösségi tér kialakítása.
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. A gyerekek körében terjednek a különböző betegségek. 2. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolások körében magas. 3. A tankötelezett életkor betöltése után a gyerekek egy része kiiratkozik az iskolából. 4. A Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézmény Minimanó és a Varázscseruza óvodai egységekben az infrastrukturális és a tárgyi ellátottságok hiánya 5. A Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézményben folyamatosan növekszik az SNI gyermekek száma. 6. Tiszavasvári Bölcsőde férőhelybővítés és a szolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetőségeinek szélesítése. 7. Család- és Gyermejkölési Szolgálat erősítése. 8. Közösségi együttélés erősítése. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szűrővizsgálatok szervezése, személyi higiéné tudatossága, ennek oktatása klub rendszerben. 2. Iskolaelhagyás megakadályozása, lemorzsolódás elleni tevékenységek összehangolása. 3. Továbbtanulás elősegítése, az iskola keretén belül a szakmákkal való megismerkedési lehetőségének megteremtése, ösztöndíjprogram létrehozása, egyéni életpályára tanácsadás. 4. Csoportszobák kialakítása, a tárgyi felszerelések cseréje illetve azok bővítése. 5. 1 fő gyógypedagógus felvétele, aki az SNI gyermekekkel foglalkozik. 6. Bölcsőde férőhelyek számának növelése, csoportszoba kialakítása, időszakos ingyenes

		<p>gyermekfelügyelet működtetése.</p> <p>7. Személyi és tárgyi feltételeinek bővítése állami támogatással.</p> <p>8. Többfunkciós közösségi tér kialakítása (játszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark)</p> <p>intézmények látogatása, kulturális programokon részvétel.</p>
Nők	<p>1. Nehezen összeegyeztethető a család és a munkahely</p> <p>2. Tiszavasvári Bölcsőde férőhelybővítés és a szolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetőségének szélesítése</p> <p>3. Sportra, egészséges életmódra való ösztönzés hiánya</p> <p>4. Közösségi együttélés elősegítése, kisgyermekes anyukák beilleszkedése</p>	<p>1. Munkahelyek család barátta tétele</p> <p>szociális háló bővítése.</p> <p>2. Bölcsőde férőhelyek számának növelése, csoportszoba kialakítása, időszakos gyermekfelügyelet működtetése.</p> <p>3. Új sportlétesítmény létrehozása.</p> <p>4. Többfunkciós közösségi tér kialakítása (játszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark), gyermeknevelési ismeretek és állampolgári ismeretek oktatása.</p>
Idősek	<p>1. Egyedülálló idősök elmagányosodása</p> <p>2. Informatikai ismeretek hiánya</p> <p>3. Szűrőprogramokhoz való eljutás megkönnyítése</p>	<p>1. Többfunkciós közösségi tér kialakítása (játszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark), civil kezdeményezések növelése.</p> <p>2. Képzés az idős korosztály számára.</p> <p>3. Szűrőbusz megvalósítása, források keresése a rendszeres működtetéséhez.</p>
Fogyatékkal élők	<p>1. A városban lévő középületek akadálymentesítettségének növelése</p> <p>2. Fogyatékos emberek foglalkoztatásának hiánya.</p> <p>3. Társadalmi integrációs problémák.</p>	<p>1. Az eddig nem akadálymentesített középületek fejlesztése, lehetőség szerint pályázati források bevonásával.</p> <p>2. Fogyatékos emberek foglalkoztatásának elősegítése munkáltatói szemléletformálással, védett munkahely kialakítása.</p> <p>3. Többfunkciós közösségi tér kialakítása (játszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark),</p> <p>Esélyegyenlőségi nap szervezése.</p>

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	„Ép testben ép lélek”	A mélyszegénységben élők egészségügyi állapotának romlása.	A betegségek terjedésének mérséklése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: Felvilágosító programok szervezése. K: Szűrővizsgálatok gyakoriságának növelése. H: A betegségek számának mérséklése, ingyenesen elérhető szolgáltatások bővítése.	Tiszavasvári Egészségügyi Szolgáltató Kft.	R: 2018. szept. – 2018. dec. K: 2019. jan. – 2019. aug. H: 2019. szept. – 2023. jún.	R: A felvilágosító programok sikeres megvalósulása. K: Szűrővizsgálatok száma. H: Betegségek számának csökkenése.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől. Időszakos.
2	„Felzárkóztatás”	Az elsősorban szegénységben élő családok felzárkóztatás lehetőségének	Háztartásvezetési-, családfenntartási előadások tartása, életvezetési klub létrehozása.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: Igényfelmérés. K: Előadások megtartása. H: Klubok létrehozása,	Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat	R: 2018. júl. – 2018. dec. K: 2019. jan. 2022. dec. H: 2023. jan.	R: A felzárkóztatási programok elindítása. K: Az	Tárgyi és személyi feltételek, anyagi forrás.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi

		megteremtése.			népszerűsítése.		– 2023. jún.	előadásokon részt vevők számának növekedése. H: Az életvezetési klub eredményeinek tapasztalhatósága.		feltételektől.
3	„Tudással a jövőbe”	A mélyszegénységben élők és a romák körében magas a szakképzetlen munkanélküliek száma.	Továbbképzések, átképzések lehetőségének növelése. Foglalkoztatási támogatások igénybevételéhez a feltételek megteremtése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: A programokba való aktív bekapcsolódás. K: A mélyszegénységben élők és a romák számára a program lebonyolítása. H: Sikeresen továbbképzéseket szerzők számának növelése, foglalkoztatásukban való segítség.	Nyíregyházi Szakképzési Centrum, Tiszavasvári Szakgimnáziuma, Szakközépiskola és Kollégiuma, Magiszter Alapítványi Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola Tiszavasvári Tagintézménye, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Tiszavasvári	A program 2018. március 1. napjától jelenleg is működik.	R: A programban részt vevők száma. K: A továbbképzéseket sikeresen teljesítők aránya. H: Szakképzetlen munkanélküliek számának csökkenése, foglalkoztatások növelése.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.

						Járási Hivatala Munkaügyi Kirendeltsége				
4.	„Szabadidő”	A szabadidő hasznos kihasználása.	Közösségi Ház felújítása, bővítése, amely lehetőséget kínál a szabadidő hasznos eltöltéséhez. Gyermekfelügyele t biztosítása.	Ez a célkitűzés más konceptióban nem került feltüntetésre.	R: Pályázatokból, a háttér megteremtése a Közösségi Ház felújításához és bővítéséhez. K: Gyermekfelügyele t biztosítása, prevenációs előadások, foglalkoztató klubok létrehozása. H: A Közösségi Ház programjainak bővítése.	Tiszavasvári Város Önkormányza ta, Magszter Alapítványi Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola Tiszavasvári Tagintézménye	R: 2018. júl. – 2019. aug. K: 2019. szept. – 2020. okt. H: 2018. nov. –2023. jún.	R: Infrastrukturális háttér megteremtése. K: Gyermekfelügyelet elindítása. H: Fenntartás, működtetés pályázatban meghatározott ideig.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatós ág függ az anyagi és tárgyi feltételektől.
5.	„Fittnek lenni jó”	Az elhízás és az egészségtelen táplálkozás komoly egészségügyi problémákhoz vezet.	Sport szeretetének erősítése és az egészséges életmódra való odafigyelés népszerűsítése.	Ez a célkitűzés más konceptióban nem került feltüntetésre.	R: Pályázatokból, a háttér megteremtése az új sportlétesítmény kialakításához. K: Sport foglalkozások és órák növelése. H: A sportlétesítmény népszerűsítése,	Tiszavasvári Város Önkormányza ta	R: 2018. júl. – 2019. aug. K: 2019. szept. – 2020. okt. H: 2018. nov. –2023. jún.	R: Infrastrukturális háttér megteremtése. K: Sport foglalkozások elindítása. H: Fenntartás, működtetés pályázatban meghatározott ideig.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatós ág függ az anyagi és tárgyi feltételektől.

					programok szélesítése.					
6.	„Kapcsolódj ki”	Városunkban nincs olyan közösségi tér, ahol a kisgyermekes szülők felnőtteknek szóló programok mellett a gyerekeket lefoglalva együtt közösen eltölthetik a szabadidejüket.	Játszótér, szabadidőpark és pihenőpark kialakítása.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre	R: Pályázati lehetőség keresése. K: Többfunkciós közösségi tér kialakítása. H: A többfunkciós közösség téren programok és rendezvények szervezése.	Tiszavasvári Város Önkormányzata	R: 2018. júl. – 2018. dec. K: 2019. jan. – 2022. dec. H: 2023. jan. – 2023. jún.	R: Pályázat benyújtása. K: A tér kialakításának elkészülése. H: Fenntartás, működtetés pályázatban meghatározott ideig.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	„Ép testben ép lélek”	A gyerekek körében terjednek a különböző betegségek – tetvesség, TBC, rüh, ótvar.	A betegségek terjedésének mérséklése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: A gyerekek számára felvilágosító programok szervezése. K: Szűrővizsgálatok gyakoriságának növelése. H: A gyerekek körében terjedő betegségek mérséklése.	Tiszavasvári Egészségügyi Szolgáltató Kft.	R: 2018. szept. – 2018. dec. K: 2019. jan. – 2019. aug. H: 2019. szept. – 2023. jún.	R: A felvilágosító programok sikeres megvalósulása. K: Szűrővizsgálatok száma. H: Betegségek számának csökkenése.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől. Időszakos.
2	„Szakma”	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolások körében nagyon	A tanulók iskolaelhagyásának megakadályozása, lemorzsolódás elleni	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek iskola elhagyásának megakadályozása.	Nyíregyházi Szakképzési Centrum Tiszavasvári Szakgimnáziuma,	R: 2018. szept. – 2019. jún. K: 2019. szept. – 2020. jún.	R: Az iskola elhagyás megakadályozása, lemorzsolódás elleni tevékenységek	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.

		magas.	tevékenységek összehangolása.		K: A hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek bekapcsolódása az oktatási intézmény által kínált lehetőségekbe. H: A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának csökkentése.	Szakközépiskola és Kollégiuma	H: 2018. szept. – 2023. jún.	kialakítása. K: Tanulás- és szakmák elsajátítására ösztönző programok létrehozása és népszerűsítése. H: A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának csökkenése.		Finanszírozás elsősorban pályázati forrásból.
3	„Tankötelezett ség”	A tankötelezett életkor betöltése után a gyerekek egy része kiiratkozik az iskolából.	Egyéni életpálya tanácsadás, továbbtanulás elősegítése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: Egyéni életpálya tanácsadás szakmákkal való megismerkedés elősegítése. K: Ösztöndíj program kialakítása. H: A közép- és szakiskolát sikeresen elvégzők számának növelése.	Szakképzési Centrum Tiszavasvári Szakgimnáziuma, Szakközépiskola és Kollégiuma, Magszter Alapítványi Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola Tiszavasvári Tagintézmény	R: 2018. szept. – 2019. jún. K: 2019. szept. – 2020. jún. H: 2018. szept. – 2023. jún.	R: Szakmák népszerűsítése a tanulók körében. K: Csökken a tanulók kiiratkozásának száma, egyre többen tanulnak tovább. H: Szakmát sikeresen megszerzők száma.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.

Tiszavasvári Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

						e				
4	„Óvodában cseperedni.”	A Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézmény Minimanó és a Varázscseruza óvodai egységekben az infrastrukturális és a tárgyi ellátottság hiánya, korszerűsítése.	Az óvodákban csoportszobák kialakítása, tárgyi felszerelések cseréje illetve bővítése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: Pályázatokból, önkormányzati költségvetésből infrastrukturális háttér megteremtése a csoportszoba kialakításához. K: Óvodai csoportszoba kialakítása, tárgyi felszerelések cseréje és bővítése. H: Csoportszoba fenntartása.	Tiszavasvári Város Önkormányzata	R: 2018. júl. – 2018. aug. K: 2018. szept. – okt. H: 2018. nov. –2023. jún.	R: Infrastrukturális háttér megteremtése. K: Elkészült csoportszoba, megvásárolt és cserélt tárgyi eszközök. H: Fenntartás, működtetés pályázatban meghatározott ideig.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.
5	„SNI gyermekek”	A Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézményben folyamatosan növekszik az SNI gyermekek száma	1 fő gyógypedagógus felvétele, aki az SNI gyermekekkel foglalkozik.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre	R: Állás meghirdetése. K: Állás betöltése, munkába állás. H: SNI gyermekek segítése.	Tiszavasvári Város Önkormányzata	R: 2018. szept.-2018. okt. K: 2018. okt.-2018. nov. H: 2018. nov.-2023. jún.	R: Állás meghirdetésre jelentkezők. K: Megfelelő szakember munkába állása. H: SNI gyermekek beilleszkedésének segítése.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.
6.	„Bölcsődében cseperedni”	A Tiszavasvári Bölcsőében férőhelyhiány és a szolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetőségének szélesítése.	Bölcsőde férőhelyek számának növelése a Fülemüle Óvodában csoportszoba	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: Pályázatokból, önkormányzati költségvetésből infrastrukturális háttér megteremtése a csoportszoba	Tiszavasvári Város Önkormányzata	R: 2018. júl. – 2018. aug. K: 2018. szept. – okt. H: 2018. nov. –2023. jún.	R: Infrastrukturális háttér megteremtése. K: Elkészült csoportszoba. H: Fenntartás,	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.

			kialakításával, időszakos gyermekfelügyelet tel.		kialakításához. K: Bölcsődei csoportszoba kialakítása. H: Csoportszoba fenntartása.			működtetés pályázatban meghatározott ideig.		
7.	„Család- és Gyermekjóléti Szolgálat”	Kornisné Liptay Elza Család- és Gyermekjóléti Szolgálat meglévő tárgyi és személyi feltételeinek erősítése.	Kornisné Liptay Elza Család- és Gyermekjóléti Szolgálat infrastrukturális erősítése.	Ez a célkitűzés más konceptióban nem került feltüntetésre.	R: Pályázatokból infrastrukturális háttér megteremtése. K: Tárgyi felszerelések cseréje és bővítése. H: Fenntartás.	Tiszavasvári Város Önkormányza ta	R: 2018. júl. – 2019. aug. K: 2019. szept. – 2020. okt. H: 2018. nov. –2023. jún.	R: Infrastrukturális háttér megteremtése. K: Megvásárolt és cserélt tárgyi eszközök. H: Fenntartás, működtetés pályázatban meghatározott ideig.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatós ág függ az anyagi és tárgyi feltételektől.
8.	„Fittnek lenni jó”	Az elhízás és az egészségtelen táplálkozás komoly egészségügyi problémákhoz vezet.	Sport szeretetének erősítése és az egészséges életmódra való odafigyelés népszerűsítése.	Ez a célkitűzés más konceptióban nem került feltüntetésre.	R: Pályázatokból, a háttér megteremtése az új sportlétesítmény kialakításához. K: Sport foglalkozások és órák növelése. H: A sportlétesítmény népszerűsítése, programok szélesítése.	Tiszavasvári Város Önkormányza ta	R: 2018. júl. – 2019. aug. K: 2019. szept. – 2020. okt. H: 2018. nov. –2023. jún.	R: Infrastrukturális háttér megteremtése. K: Sport foglalkozások elindítása. H: Fenntartás, működtetés pályázatban meghatározott ideig.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatós ág függ az anyagi és tárgyi feltételektől.
9.	„Kapcsolódj	Városunkban nincs	Játszótér,	Ez a	R: Pályázati	Tiszavasvári	R: 2018. júl.	R: Pályázat	Anyagi és	A

	ki”	olyan közösségi tér, ahol a kisgyermekes szülők felnőtteknek szóló programok mellett a gyerekeket lefoglalva együtt közösen eltölthetik a szabadidejüket.	szabadidőpark és pihenőpark kialakítása.	célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre	lehetőség keresése. K: Többfunkciós közösségi tér kialakítása. H: A többfunkciós közösség téren programok és rendezvények szervezése.	Város Önkormányzata	– 2018. dec. K: 2019. jan. – 2022. dec. H: 2023. jan. – 2023. jún.	benyújtása. K: A tér kialakításának elkészülése. H: Fenntartás, működtetés pályázatban meghatározott ideig.	tárgyi feltételek.	fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	„Családias környezet”	Csekély azon munkahelyek száma, akik kedvező feltételekkel segítik a kisgyermekes anyukák munkába állását.	A munkahelyek család barátá tétele.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: A kisgyermekes anyukák visszatérése a munka világába. K: A munkahelyek család barátá tételéhez szükséges feltételek biztosítása. H: A munkahelyek család barátá tétele.	Tiszavasvári Város Önkormányzata	R: 2019. jan. – 2019. dec. K: 2020. jan. – 2020. dec. H: 2022. jan. – 2023. jún.	R: A kisgyermekes anyukák visszatérése a munka világába. K: Család barát munkahelyek feltételeinek megléte. H: Család barát munkahelyek számának emelkedése.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől. Folyamatos.
2	„Bölcsődében cseperedni”	A Tiszavasvári Bölcsőében férőhelyhiány és a szolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetőségének	Bölcsőde férőhelyek számának növelése a Fülemlé Óvodában	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: Pályázatokból, önkormányzati költségvetésből infrastrukturális háttér megteremtése a	Tiszavasvári Város Önkormányzata	R: 2018. júl. – 2018. aug. K: 2018. szept. – okt. H: 2018. nov. – 2023. jún.	R: Infrastrukturális háttér megteremtése. K: Elkészült csoportszoba.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.

		szélesítése.	csoportszoba kialakításával, időszakos gyermekfelügyelettel.		csoportszoba kialakításához. K: Bölcsődei csoportszoba kialakítása. H: Csoportszoba fenntartása.			H: Fenntartás, működtetés pályázatban meghatározott ideig.		
3	„Fitt mami”	Az elhízás és az egészségtelen táplálkozás komoly egészségügyi problémákhoz vezet.	Sport szeretetének erősítése és az egészséges életmódra való odafigyelés népszerűsítése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre	R: Pályázatokból, a háttér megteremtése az új sportlétesítmény kialakításához. K: Sport foglalkozások és órák növelése. H: A sportlétesítmény népszerűsítése, programok szélesítése.	Tiszavasvári Város Önkormányzata	R: 2018. júl. – 2019. aug. K: 2019. szept. – 2020. okt. H: 2018. nov. – 2023. jún.	R: Infrastrukturális háttér megteremtése. K: Sport foglalkozások elindítása. H: Fenntartás, működtetés pályázatban meghatározott ideig.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.
4.	„Kapcsolódj ki”	Városunkban nincs olyan közösségi tér, ahol a kisgyermekes szülők felnőtteknek szóló programok mellett a gyerekeket lefoglalva együtt közösen eltölthetik a szabadidejüket.	Játszótér, szabadidőpark és pihenőpark kialakítása.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre	R: Pályázati lehetőség keresése. K: Többfunkciós közösségi tér kialakítása. H: A többfunkciós közösség téren programok és rendezvények szervezése.	Tiszavasvári Város Önkormányzata	R: 2018. júl. – 2018. dec. K: 2019. jan. – 2022. dec. H: 2023. jan. – 2023. jún.	R: Pályázat benyújtása. K: A tér kialakításának elkészülése. H: Fenntartás, működtetés pályázatban meghatározott ideig.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.
IV. Az idők esélyegyenlősége										

1	„Derűs időskor”	A magányérzet kialakulásával nem csak az idősök mentális állapota lehet rosszabb, hanem elidegenedhetnek a családtól is.	Az elmagányosodás, családtól való elidegenedés megelőzése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: Szabadidős programok szervezése az idősök számára. K: A magányos idősök bevonása a programokba, a városi életbe. H: Az elmagányosodás, elidegenedés csökkentése, megelőzése.	Tiszavasvári Város Önkormányzata, Őszikék Idősök és Egyedülállók Klubja	R: 2018. jún. – 2018. dec. K: 2019. jan. – 2022. dec. H: 2023. jan. – 2023. jún.	R: Program megszervezésének eredményessége. K: Programban résztvevők száma. H: Hány fő érzi magát fontosnak, kevésbé magányosnak a programok után.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől. Folyamatos.
2	„Klikkelj rá nagy!”	Az időskorú lakosság számítógép használatának segítése, elmélyítése.	Az idős társadalom informatikai ismereteinek javítása, a 65 éven felüliek digitális kompetenciafejlesztése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: Az idősök számára informatikai képzések szervezése. K: Az idősök számára informatikai képzések megvalósítása. H: Az idős társadalom informatikai ismereteinek javítása.	EKIK- Városi Könyvtár	Sikeres, eredményes pályázatoktól függően folyamatos.	R: Idősök számára szervezett informatikai képzések száma. K: Idősök számára megvalósított informatikai képzések száma. H: Számítógépet használni tudó idősök száma.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől. Folyamatos.
3.	„Egészség az első”	A városban élő idős lakosság számára a szűrő programokhoz való eljutás megkönnyítése.	Figyelemfelhívás a szűrések fontosságára.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: Pályázati lehetőségek keresése. K: Szűrőbusz elindítása, az	Tiszavasvári Város Önkormányzata, Tiszavasvári	Sikeres, eredményes pályázatoktól függően folyamatos.	R: Szűrőbusz kialakításának eredményessége. K: Szűréseken részt vevők	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi

					idősekkel való megismertetése. H: Az idősek betegségének csökkentése, megelőzése.	Egészségügyi Kft.		száma. H: Szűrés alkalmával felismert betegségek aránya.		feltételektől, az önkormányzati költségvetésben meghatározott keretek között.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	„Akadálymentes város”	A városban lévő középületek akadálymentesítetttségének hiánya.	Akadálymentesítetttség megvalósítása.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: Akadálymentesítetttség megszervezése (helyzetfelmérés). K: A fogyatékoság típus gyakoriságától függő részleges akadálymentesítetttség megvalósítása. H: Középületek teljes akadálymentesítetttsége.	Tiszavasvári Város Önkormányzata	Sikeres, eredményes pályázatoktól függően folyamatos.	R: Helyzetfelmérés mértéke. K: Infrastruktúrafejlesztés mértéke. H: Infrastruktúrafejlesztés mértéke.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől, az önkormányzati költségvetésben meghatározott keretek között.
2	„Közösen dolgozzunk!”	Fogyatékos emberek foglalkoztatásának hiánya.	Fogyatékos emberek foglalkoztatásának elősegítése munkáltatói szemléletformálással, védett munkahely	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: A fogyatékkal élők és ép emberek integrációja. K: Foglalkoztatást elősegítő programok, védett	Tiszamenti Emberek Lelki Segítő Egyesülete	Sikeres, eredményes pályázatoktól függően folyamatos.	R: A fogyatékos és ép emberek közös programjaiban részt vevők száma. K: Megvalósuló	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől. Folyamatos.

			kialakítása.		munkahelyek kialakítása. H: Fogyatékos emberek foglalkoztatottságának növekedése.			programok, pályázatok száma. H: A városban foglalkoztatott fogyatékkal élők személyes száma.		
3	„Együtt egymásért.”	Társadalmi integrációs problémák.	Fogyatékkal élők és ép emberek társadalmi integrációjának elősegítése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	R: Helyzetelemzés, integrációs lehetőségek felmérése. K: Érzékenyítő programok szervezése, megvalósítása. H: A fogyatékkal élők és ép emberek integrációja.	Tiszamenti Emberek Lelki Segítő Egyesülete	R: 2018. júl. – 2018. dec. K: 2019. jan. – 2023. jan. H: 2023. februártól folyamatosan	R: Integrációs lehetőségek száma. K: Megvalósuló programok. H: A fogyatékos és ép emberek közös programjaiban részt vevők száma.	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől. Folyamatos.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

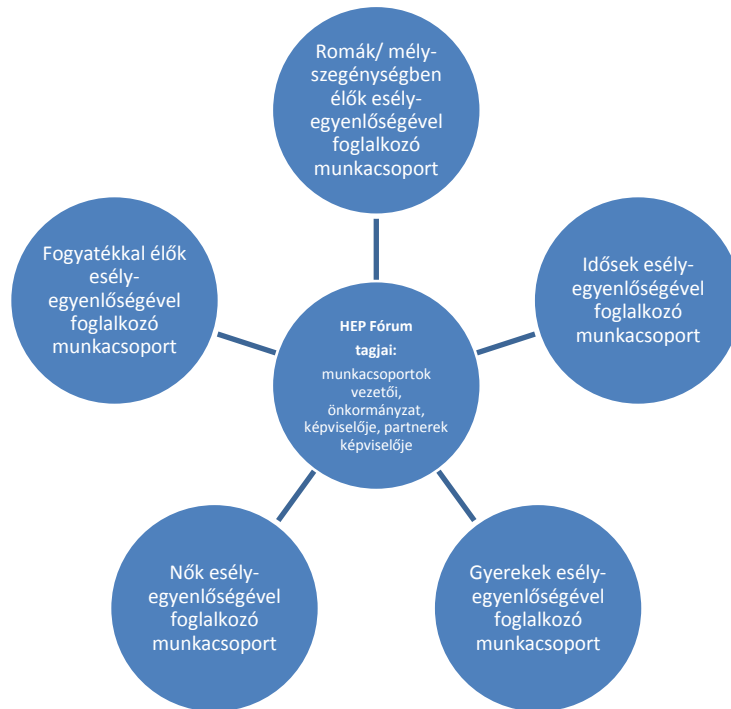
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

- A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
- A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
- A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
- A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Tiszavasvári Város polgármestere felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- a célok folyamatos vizsgálata,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tiszavasvári város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Tiszavasvári város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2018. (VII.26.) Kt. számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

A Képviselő-testület elfogadó határozata.

Dátum:

Tiszavasvári, 2018. július 26.

.....
aláírás

HEP elkészítési jegyzék¹⁷

NÉV ¹⁸	HEP részei ¹⁹										Aláírás ²⁰
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

¹⁷ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

¹⁸ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹⁹ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

²⁰ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.